

T.C
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNİN
UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARININ
İNCELENMESİ**

Mustafa ÇATAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Doç. Dr. Kazım KAYA

KIRŞEHİR-2023

T.C
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNİN
UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARININ
İNCELENMESİ**

Hazırlayan

Mustafa ÇATAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Doç. Dr. Kazım KAYA

KIRŞEHİR-TEMMUZ/2023

KABUL VE ONAY

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi, Mustafa ÇATAR tarafından hazırlanan “**Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi**” adlı tez çalışması 31.07.2023 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından oybirliği ile **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Kazım KAYA

Danışman

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Spor Bilimleri Fakültesi

Tez Jürisi

Doç. Dr. Kazım KAYA

Danışman

Ahi Evran Üniversitesi

Spor Bilimleri Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet YALÇINKAYA

Ahi Evran Üniversitesi

Spor Bilimleri Fakültesi

Prof. Dr. Hakkı ULUCAN

Erciyes Üniversitesi

Spor Bilimleri Fakültesi

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Mustafa ÇATAR

ÖNSÖZ

Bu çalışmada ‘Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi’ amaçlanmıştır. Araştırma sürecinde bilgi ve tecrübeleriyle bana yol gösteren, destekleyen, motive eden değerli danışman hocam Doç. Dr. Kazım KAYA’ ya teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Bütün yaşantım boyunca bana verdikleri maddi manevi desteklerini her daim hissettiğim hiçbir zaman hiçbir şart altında beni yalnız bırakmayan ve bugünlere gelmemde büyük emek sahibi olan başta annem Yasemin ÇATAR’ a babam Fevzi ÇATAR ve kardeşim Sinem ÇATAR’ a ayrıca süreç boyunca verdiği önemli katkılarından dolayı değerli arkadaşım Özge TÖRE’ ye çok teşekkür ederim.

Temmuz 2023

Mustafa ÇATAR

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iv
TABLO LİSTESİ.....	vii
KISALTMA LİSTESİ.....	viii
ÖZET	ix
ABSTRACT	x
1.GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİLER	3
2.1. Beden Eğitimi ve Spor.....	3
2.1.1. Beden Eğitimi Kavramı Tanımı ve Özellikleri.....	3
2.1.2. Spor Kavramı.....	3
2.1.3. Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Genel Amaçları	4
2.2. Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT).....	5
2.3. Uzaktan Eğitim	9
2.4. Dünyada Uzaktan Eğitim.....	10
2.5. Türkiye’de Uzaktan Eğitim	11
2.6. Uzaktan Eğitimin Avantajları	12
2.7. Uzaktan Eğitimin Dezavantajları.....	13
2.8. Uzaktan Eğitim Modelleri Dezavantajları	14
2.8.1. Uzaktan Eğitimde Eş Zamanlı ve Eş Zamanlı Olmayan Model.....	14
2.8.2. Uzaktan Eğitimde Karma Model	14

2.9. Uzaktan Eğitimin Önemi	14
2.10. Uzaktan Eğitimin Amacı	16
2.11. Uzaktan Eğitimde Öğretmen ve Öğrenci Rolü.....	17
2.11.1. Öğretmen Rolü	17
2.11.2. Öğrenci Rolü	18
2.12. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum.....	19
2.13. Spor ve Uzaktan Eğitim.....	20
3.MATERYAL VE YÖNTEM	22
3.1.Araştırma Modeli.....	22
3.2.Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	22
3.3.Verilerin Toplanması ve Kullanılan Araçlar	22
3.3.1. Tanılayıcı Bilgi Formu	22
3.3.2.Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği	22
3.4.Verilerin Analizi	23
4.BULGULAR	24
5.TARTIŞMA VE SONUÇ	30
KAYNAKLAR.....	35
EKLER	42

TABLO LİSTESİ

Tablo 3.1. Normallik testi	23
Tablo 4.1. Sosyo-demografik özelliklerine ilişkin frekans dağılımı	24
Tablo 4.2. Uzaktan eğitime yönelik tutumların cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları	25
Tablo 4.3. Uzaktan eğitime yönelik tutumların medeni duruma göre t-testi sonuçları	25
Tablo 4.4. Uzaktan eğitime yönelik tutumların eğitim düzeyine göre t-testi sonuçları.....	26
Tablo 4.5. Uzaktan eğitime yönelik tutumların görev yapılan okul bölgesine göre t-testi sonuçları	26
Tablo 4.6. Uzaktan eğitime yönelik tutumların görev yapılan okul türüne göre t-testi sonuçları	27
Tablo 4.7. Uzaktan eğitime yönelik tutumların pandemi öncesi uzaktan eğitim deneyimine göre t-testi sonuçları	27
Tablo 4.8. Uzaktan eğitime yönelik tutumların kıdem yılına göre ANOVA sonuçları.....	28
Tablo 4.9. Uzaktan eğitime yönelik tutumların günlük internet kullanım süresine göre ANOVA sonuçları	29

KISALTMA LİSTESİ

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar yazımında TDK yazım kılavuzundaki kısaltmalar dizini esas alınmalıdır.

Kısaltmalar	Açıklamalar
GSB	Gençlik Spor Bakanlığı
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
BİT	Bilgi İletişim Teknolojileri
TDK	Türk Dil Kurumu
SPSS	Statistical Package For the Social Sciences
Ark	Arkadaşları
Akt	Aktaran
Vb	Ve Benzeri
Vd	Ve Diğerleri
N	Kişi Sayısı
%	Yüzde
p	İstatistiksel Anlamlılık
EFE	Eğitimde Fırsat Eşitliği
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
KB	Kalkınma Bakanlığına
ss	Standart Sapma
YÖK	Yükseköğretim Kurumu

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Mustafa ÇATAR

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalı

Danışman: Doç. Dr. Kazım KAYA

Bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Betimsel tarama modelinin kullanıldığı araştırma 2022-2023 yılları arasında Gaziantep ilindeki T.C. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda faal olarak görev alan 251'i si erkek 104' ü kadın olmak üzere toplam 355 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır. Araştırmada verilerin elde edilmesinde; araştırmacı tarafından geliştirilen sekiz maddelik "Tanılayıcı Bilgi Formu" ve öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla Ağır vd. (2008) tarafından geliştirilen "Öğretmenlerin Uzaktan Eğitime Karşı Olan Tutumları Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin çarpıklık ve basıklık değerlerin normal dağılım göstermesi sebebiyle parametrik testler "ikili grup karşılaştırmalarında t testi, ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında ANOVA testi ve gruplar arası farklılığın tespiti için Post Hoc Tukey çoklu karşılaştırma testi" uygulanmıştır. Araştırmanın analizleri sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin demografik değişkenlerden cinsiyet, medeni durum, pandemi öncesi deneyime sahip olma ve kıdem yılı açısından uzaktan eğitime yönelik tutumlarında farklılık tespit edilirken; eğitim düzeyi, okul bölgesi, okul türü ve günlük internet kullanım süresi açısından farklılık tespit edilmemiştir. Sonuç olarak beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyet, medeni durum, pandemi öncesi deneyim ve kıdem yılları gibi değişkenlerin uzaktan eğitimin sınırlılıkları veya avantajlarına yönelik algılarında anlamlı etkisi olduğu belirlenmiştir.

Temmuz 2023, 58 Sayfa

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi öğretmenleri, Uzaktan eğitime yönelik tutum.

ABSTRACT

M.Sc. THESIS

EXAMINATION OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS DISTANCE EDUCATION

**Kırşehir Ahi Evran University Institute of
Health Sciences Department of
Physical Educational and Sport Sciences**

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Kazım KAYA

In this study, it is aimed to examine the attitudes of physical education and sports teachers towards distance education. The research, in which the descriptive survey model was used, was carried out between 2022 and 2023 in the province of Gaziantep, T.C. A total of 355 physical education teachers, 251 men and 104 women, actively working in schools affiliated to the Ministry of National Education participated. In obtaining the data in the research; An eight-item "Diagnostic Information Form" developed by the researcher and Ağır et al. (2008) "Teachers' Attitudes Towards Distance Education Scale" was used. Due to the normal distribution of the skewness and kurtosis values of the data, parametric tests were used as "t-test in paired group comparisons, ANOVA test in comparison of more than two groups, and Post Hoc Tukey multiple comparison test to determine the difference between groups". As a result of the analysis of the research, it was determined that there were differences in the attitudes of physical education teachers towards distance education in terms of demographic variables such as gender, marital status, pre-pandemic experience and seniority; No difference was found in terms of education level, school district, school type and daily internet usage time. As a result, it was determined that variables such as gender, marital status, pre-pandemic experience and years of seniority of physical education teachers had a significant effect on their perceptions of the limitations or advantages of distance education.

July 2023, 58 Pages

Keywords: Attitude towards distance education, Physical education teachers

1.GİRİŞ

Geleneksel eğitime bir alternatif bakış açısı getiren uzaktan eğitim; materyal zenginlikleri ile de eğitim ihtiyaçlarına oldukça fazla giderdiği, başlı başına bir model olarak günümüzde karşılaştığımız modeldir. Devlet bütçesine vermiş olduğu fayda, nüfusun artmasıyla eğitimin aksaklıklarına yönelik endişe, öğretmenlerin sayıca yetersiz olması gibi olumsuz etkenler uzaktan eğitime yönelik talebi de artırmıştır. Bu olumsuzluklara ek olarak fırsat eşitliğinde dengesizlik, öğrencilerin kişisel gelişimlerine yönelik ihtiyaçlar ve eğitim-öğretimdeki materyallerin noksanlığı gibi etmenler çözüm aranması gereken başlıklar olarak ifade edilmektedir (1). Uzaktan eğitimin önemi eğitim ortamındaki bina, derslik, öğretmen öğretim araçları ve alt yapı eksiklikleri ve bunlara yönelik külfetlerin artması gibi faktörlerle sistemin önemini bir kez daha anlatmaktadır (2).

Uzaktan eğitim; öğrenen ve öğreten arasındaki zaman mekan ve maddi açıdan ekonomik düzeyde ulaştırmayı, bireysel olarak veya toplu halde standardize edilmiş eğitime ulaşmayı, eğitime yönelik güncellenen bilgileri anında erişimini ve paylaşımını artırarak eğitimi daha kaliteli düzeye erdirmek, eğitim süreci içinde kişisel beceri ve başarının uygulamalar aracılığı ile en kısa zamanda gerçekleştirebilmek, sürekli gelişen/değişen teknoloji çağında adaptasyon sağlamak için bilgi ve birikimi arttırmayı amaçlamaktadır (3).

Eğitimde ana unsurlardan biri olan öğretmenlerin öğrencilerin daha aktif konuma ulaşmalarında; rehber konumunda bulunarak bilgi ve deneyimlerini öğrencilerle paylaşmaktadır. Uzaktan eğitim sorunları formülleştirme, etkin soru sorup gerekli cevabı arama konusunda öğrencileri süreçte aktif hale getirme ayrıca öğrencilerde sorumluluk bilinci uyandırma sürecini kapsar. Bunu destekler nitelikte uzaktan eğitim uygulamalarında tartışma, soru cevap temalı simülasyona dayalı dersler mevcuttur. Buradaki ana fikir öğrencilerin öğrenme sürecinde aktivasyonunu artırmak, öğrencileri tanımak ve bilgileri ölçülmesini sağlamaktır. Bunu destekler nitelikte şöyle bir tanım ifade edilmektedir; öğrencilerin dinamik benliğini yüksek seviyeye çıkarmak için teknolojik güç olarak ifade edilmektedir. Yapılandırmacı eğitim anlayışıyla öğrencilerin kendi amaçları doğrultusunda; hedefleri, stratejileri ve kendinin değerlendirmesini sağlayan, eğitimde rollerin geleneksel eğitim anlayışının değiştiği model olarak karşımıza çıkmaktadır (4).

Uzaktan eğitim her ne kadar eleştirilse de günden güne kalıcı hale gelmektedir. Yüz yüze öğretim beden eğitimi eğitiminin temel dayanağı olmaya devam edecek olsa da, çevrimiçi dersler bir öğretmenin cephaneliğinde giderek daha önemli ve güçlü bir araç haline geleceği

kuvvetle muhtemeldir. Eşsiz koordinasyon ve hareket ile motor beceri geliştirmenin önemi nedeniyle özellikle bu zorluklarla karşılaşan beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri son derece önemli hale gelmektedir. Bu problemten hareketle; beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmacının belirlediği amaç doğrultusunda aşağıdaki soruya yanıt aranacaktır.

- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik algılarında; cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, okul bölgesi, okul türü, pandemi öncesi deneyim, kıdem yılı ve günlük internet kullanım süresine göre farklılaşma var mıdır?

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Beden Eğitimi ve Spor

2.1.1. Beden Eğitimi Kavramı Tanımı ve Özellikleri

Bireylerin toplumsal bir kimlik kazanması ve kazandığı bu kimlikle kişiliğini doğru çizgide iletmesinde önemli role sahiptir. Özetle “kişilerin ruh ve beden sağlığını geliştirerek aynı zamanda becerilerine katkı sağlayan, olası durum veya hallerde çevresel şartlara ve katılımcının niteliklerine göre esnek kurallara sahip, spora yönelik alıştırma ve çalışmaların tamamını içine alan geniş tabanlı aktiviteler bütünüdür.” Beden eğitimi için bireylerdeki büyüme ve gelişme dönemi davranışlarına yardımcı olan eğitim alanı olarak ifade edilmektedir. Bir başka deyişle kişilerin beden ve ruh sağlığının gelişimine katkıda bulunan uzman gözetiminde yapılan hareketlerin tümü olarak ifade edilmektedir (5).

MÖ 3000 – MS 500 döneminde yaşamış ünlü düşünürlerden Platon’un “zihinsel ve bedensel yetilerin uyumlu, koordineli, hızlı ve ölçülü biçimde kişinin düşünceleri kapsamında hizmet etmesine vesile olan eğitim almış ve adaptasyon sağlamış beden ve zihin gücüdür” düşüncesi günümüze kadar süregelmiştir. Günümüzün önemli pedagoglarından Dr. Karl Gaulhofer de beden eğitimi için “beden aracılığıyla genel eğitimidir” ifadesini kullanmıştır. Ayrıca beden için de eğitim yapılan ana yer olarak belirtmiş ve bireyin bütünlüğü de temel amaç olarak ifade etmektedir. Başka bir tanımda ise beden eğitimi için; pratik, oyun, dans, su topu, jimnastik ve atletizm gibi branşların kullanımları ve anlamları hakkında incelemelerde bulunan, bahsi geçen branşlar hakkında bireysel ve takım halinde etkilerini araştıran akademik bir çalışma alanı olarak ifade edilmektedir. Kişilerde bireysel hareket ihtiyaçlarına yönelik beden, psikoloji ve sosyolojik olarak tüm etkinlikleri kişilerin sağlıklı olabilmesi için yapmaktadır. Beden eğitimi kişilerde ruhsal ve bedensel sağlıklarında gelişim sağlamalarının yanında toplumsal kurallara yönelik adaptasyon sürecinde; dürüstlük, yardımseverlik ve saygı gibi ahlaki değerlerin de gelişmesinde katkıda bulunmaktadır (5).

2.1.2. Spor Kavramı

Kişi ya da kişiler tarafından rekabet ortamında resmi kurallar çerçevesinde fiziksel aktivitelerin tümü olarak ifade edilmektedir. Sporu insanlık bilinçli ya da bilinçsiz olarak hayatına dâhil etmiş fiziksel ruhsal ve psikolojik açıdan rahatlatan olgu olduğunu kabul etmiştir. Spor bir bütünlük içinde fizyoloji, psikoloji, anatomi, ortopedi ve biyo-mekanik gibi bilim dalları ile kendini sürekli geliştiren; sporcusu açısından kazanma endeksli teknik

ve taktik içerikli seyirciler bakımından heyecan ve estetik uyandıran bilimsel olgu olarak karşımıza çıkmaktadır (6). Spor için genel tanım olarak ise; kişilerin doğal kabiliyetlerini gelişimine yönelik, kişisel veya takım halinde, kurallar çerçevesinde araçlı ya da araçsız olabilen, zamanının büyük kısmını alabilen meslek haline gelen; sosyal içerikli, rekabetçi ve dayanışmacı kültürlerarası bir kavramdır (7).

Spor günümüzde güvenilirliği ve geçerliliği kanıtlamış bilimsel olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Spor beden eğitimindeki genel taslaktaki hareketlerin özelleştirilerek branşa özgü hareketlerin gelişimine profesyonel düzeyde katkı sağlayan, katı kurallarla çevrili, rekabetin üst düzeyde yapılabilmesi için gerekli psikolojik taktik ve teknik özelliklerin zorunlu hale geldiği etkinlikler bütünüdür (5).

2.1.3. Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Genel Amaçları

- Kuşaktan kuşağa aktarılmış milli değerlerden biri olan halk oyunlarımızla ilgili bilgiler edinip bunların uygulaması konusunda istekli olabilmek.
- Milli bayram ve kurtuluş günlerinin anlam ve önemini kavrayıp, törenlere katılım hususunda istekli olabilmek.
- Sağlığa yönelik beden eğitimi ve sporun yararlarını anlayıp boş-serbest zamanlarını spor faaliyetlerinde istekli olabilmek.
- Temel yaşam müdahalelerine yönelik sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi beceri kazanıp pratikte uygulanabilir düzeye getirebilmek.
- Doğayı sevmeye ve sahip çıkabilmeye yönelik alışkanlıklar edinme.
- Birliktelik bilinci için bir bütün olarak hareket edebilmenin bilincinde olma.
- Toplumsal rollerden kaçınmadan sorumluluk alarak liderin görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmek.
- Birey yetenek ve yetkinliklerine inanıp, hızlı karar alabilmek.
- Fair-play ruhunu anlayıp ona uygun davranışları alışkanlık haline getirebilmek.
- Herkesin eşit haklara sahip olduğu demokratik hayatın gerekli davranış ve alışkanlıklarını kazanma.
- Standartlara uygun şekilde kamu kaynaklarını etkili ve verimli kullanıp koruyabilmek.

- Spora dair malzemelerin ve spor yapılacak ortam hakkında bilgi sahibi olma ve amacına uygun şekilde kullanabilme” (5).

Bireylerde fiziki gelişime yönelik katkı yalnızca “beden eğitime” hastır. Hareket kişilerin doğuştan getirdiği kavramdır. Hareket sistemi aktif olmayan kemiklerden ve aktif kaslardan meydana gelmekte iken; hareket ise bu ikisinin daha güçlü koordinasyonu için temel yapı taşıdır. Buna sebeple kas ve kemik gelişimi için fiziksel etkinlikler olmazsa olmazı şeklinde ifade edilebilir. Hareket kapsamında yapılan etkinlikler sadece bu kemik ve kasların güçlenmesinde etkin rol olmaz aynı zamanda kemiğin ağırlığında ve bap dokularının esnekliğini artırarak baskılar ve yaşanması muhtemel gerginlikler karşısında güç kapasitesini de artıracaktır. Beden eğitime yönelik yapılan etkinlikler sistemli ve düzenli şekilde yapılması halinde; kişilerin dayanıklılıkları ve uygunluğu artar, bu durumla benzer olarak da hayati içerikli organların da düzenli gelişimine katkı sağlar. Bu sayede bireyler değişkenlik gösteren ortamlara daha rahat adaptasyon sağlaması ve organizmanın yorgunluğa olan direnci de artmaktadır. Etkinin şiddeti temel alındığında en çok; kas hareketinde güç, dayanıklılık artışı ve becerilerin gelişmesinde gözlenmektedir (5).

2.2. Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT)

Öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen bilgi, toplum içinde deneyimlerle öğrenilmektedir. Bundan mütevellit bilginin ana unsuru toplum olarak öngörülmektedir (8). Aynı toprak parçası üzerinde bir arada yaşayan toplumlar tarih süresince birbirinden farklı isimlerle sınıflandırıldığı gözlenmiştir. Buna örnek olarak sanayi ve tarım toplumu gibi isimlendirmeler gösterilebilir. Kendine has özelliklere sahip toplumlar olduğu bilinmektedir. Sanayi toplumundan sonraki dönemlerde gelen her toplum için bilgi önem arz etmiş ve bilginin aktarılması çok daha ön plana çıkmıştır (9, 10).

Bilgi toplumunun temel yapı taşını da eğitim oluşturmaktadır. Bireylerin almış olduğu eğitimler toplumun gelişmişlik ve nitelik seviyesini etkilemektedir (11). Toplumsal gelişim, bilim ve teknolojiye gelişimle bir arada düşünülmektedir. Bilgi ve teknolojiye gelişmelere olan toplumsal uyum bilgi toplumunu oluşturmuştur (12). Bilgi toplumu amaç olarak eğitimde öğrenilen bilgilerin kalıcı hale gelmesini hedeflemektedir. Ek olarak bireylerin yeni bilgilerin öğretilmesi ve bu bilgilerin kullanılabilirliği konusunda zemin hazırlanmalıdır (13).

Bilginin yapı taşının insan olduğunu benimseyen bilgi toplumu; bilginin üretilmesinden, yaşam boyu kalıcı hale geçebildiği toplumsal bir yaşam şeklidir (14). Bahsi geçen toplumsal

yaşam tarzının da yapı taşı teknoloji oluşturmaktadır. Bilim ve teknolojide azımsanmayacak değişim/gelişim bu kavramların birbirini doğru orantılı şekilde etkilemesine sebep olmaktadır. Bilimsel bir kavram/bilginin kuramsal niceliği teknoloji ile uygulama fırsatına erişmiştir. Bu birliktelik sayesinde insanlar ihtiyaçlarına çok daha kolaylıkla erişebileceklerini düşünmüşlerdir (15).

Teknolojik ilerlemeler insanoğlundaki değişmeyen zaman kavramını tekrar süzgeçten geçirmesine olanak tanımıştır. Süregelen bu zaman içinde teknoloji dahi yararını yitirirken toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel yapısında çok büyük yenilik ve değişimlere sebep olmuştur. Kuşku yok ki çağımızda bu değişimle birlikte paylaşılan, hali hazırda kullanılan bilginin nicelik ve niteliğidir. Bu sayede yaşamakta olduğumuz zaman dilimi için bilgi çağı, gerekliliğin farkında olup yerine getirenlere ise bilgi toplumu olarak ifade edilmektedir (16).

Bir başka tanımda bilgi çağı için; bilgiye olan erişimin kolaylığı ve bilgilerin kesintisiz şekilde değişkenlik göstermesi olarak tanımlanmaktadır (17). İnsanlar bu bilgi çağında bazı yeterlilikleri yerine getirmekle mükelleftir. Bu yeterlilikler için temel olarak problem çözebilme, sorulara dönüt verebilme ve düşünme gibi beceriler barındırır. Bahsi geçen temel becerilere ek olarak bilgi çağında sağlıklı düzeyde öğrenmelerin gerçekleşmesi için modern öğrenme stillerine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir (18). Günümüz dünyasında bilgi çağı olarak ifade edilen bu dönem için bireylerin eğitimi son derece önemlidir. İnsanlar süreç içinde temel bilgiler edinirken öte yandan da çağımızın gerekliliği olan teknolojik aletleri de kullanması gerekmektedir (19).

21. yüzyıl hedef gereksinimlerinde öncelik olarak bireylerin eğitilmesi yer almaktadır. 21. yüzyıl bunun beraberinde bazı farklılıkları da beraberinde getirmektedir. Farklılıkların temelinde de hızla gelişen teknolojik gelişim/değişim yatmaktadır. Bahsi geçen bu gelişim/değişimler pek çok alanı etkilediği gibi eğitim kurumlarını da etkilemiştir. Gelişim ve değişime de ayak uydurmak zaruret gerektirmektedir (20). Bu gelişim/değişim süreci 21. yüzyılın diğer isminin de bilgi ve teknoloji (BİT) çağı şeklinde adlandırılmasına vesile olmuştur. Tanım olarak Topaloğlu (2008)' de bilgi ve teknoloji için; bireylerin kişisel gelişimlerine yönelik öğrenme-öğretme sürecinde öğrenmelerin sağlanması için kullanılan bir araç olarak tanımlamıştır (12). Bireylerin öğrenme sürecini kalıcı hale getirebilmelerinde öğretmenlerle sürekli olarak iletişim durumunda olması gerekmektedir. Bu nedenle eğitim sürecinde BİT kullanılması son derece önemlidir. BİT'in hâkimiyetinin çok fazla hissedildiği çap olarak nitelendirilen bu dönemde; bilginin büyük bir güç/kuvvet öge olduğu görülmektedir. Bilgiye yönelik bu önemin hızlı tüketildiği bu toplumsal alanda, BİT'i

kullanmak zarurettir (21).

BİT içerik olarak 2 temel kavramı kapsamaktadır. Bunlar; bilgi ve iletişim teknolojisidir. Buna sebep olarak bilgiye ulaşmak için kullanılan teknolojik aygıtların aynı zamanda iletişim aracı olarak kullanılması olarak ifade edilmektedir. BİT tanımı için Aydoğmuş ve Karadağ (2020)'de; bilginin süreç içinde iletimi, düzenlenmesi, saklanması, üretilmesi ve paylaşımı için kullanılan araç, donanım veya ortamlar olarak tanımlamışlardır (22). Başka bir tanımda Eryılmaz (2018)'de; geliştirilen sistem sayesinde çok farklı coğrafyadaki noktalarda da ihtiyaç duyulan bilgiye erişimi ve depolanması gibi çağımızda gündelik yaşamının ayrılmaz bir parçası olarak tanımlamaktadır (23).

Bilgisayar, televizyon ve internet gibi iletişim araçlarındaki gibi BİT de günümüz teknolojisi ile eğitim alanında önemli yerini almıştır (24). Teknolojik gelişmeler sayesinde BİT; insanların sorunlarını çözmeye yönelik yardımcı olabilecek değişimlerin başında eğitim alanında da yardımcı güç olarak görülmektedir. BİT'in henüz yeni bir teknolojik alet olmasından sebebiyetle bazı sorunlar içerdiği bilinmektedir. Uyum sürecindeki en belirli sorun olarak; eğitim alanında eski geleneksel tipin bu teknolojiye ayak uydurmada zorlandığı tespit edilmiştir (25). Şu da ifade edilmelidir ki BİT'in geleneksel eğitimi destekleyici etkiye sahip olduğu süreç içinde gözlenmiştir.

1979 yılından öncesi bilgisayar sadece YÖK'e bağlı kurumlarda bulunması sebebiyle eğitimde BİT'in kullanım süreci oldukça kısadır. 1980 yıllarında ise öğretmenler eğitim-öğretim sürecinde üniversitelere dağıtılan mikro bilgisayarlarla bilgisayarların kullanımını öğrenmek için bir takım çalışmalarda bulunmuşlardır. Ülkeler genel olarak BİT'in eğitim merkezinde kullanılması için 1990'ların ortasından bu zamana kadar eğitim planlarını destekleyerek, uzmanlar geliştirerek kullanım sürecini artırmışlardır (26). BİT amaç olarak; yenilikçi öğrenme ortamı oluşturmaktan ziyade geleneksel eğitimin öğrenci merkezli eğitim anlayışına geçiş aşamasında süreç içinde oldukça çekici hale gelmiştir (27).

Eğitim kalitesinin yüksek seviyeye çıkarılması için BİT'in doğru kullanılması gerekmektedir. Eğitim kalitesinin artırılması için gelişmekte olan ülkeler bir takım çalışmalar yapmaktadır. Bu sebeple BİT'in kullanımı alanında birçok devlet son on yılda birçok farklı yatırımlara imza atmışlardır. BİT'in toplum üzerinde öğrenmelere yönelik toplum ihtiyaçlarını büyük ölçüde kolaylaştırması umulmaktadır (Kalkınma Bakanlığı, 2018).

➤ Rose ve Kadvekar (2015) problemsiz düzeyde eğitim ve öğretimin

uygulanabilirliği için bazı ana huşuları bahsetmiş ve şu şekilde sıralamıştı:

- Eğitim ve öğretime yönelik faaliyetler programlı şekilde yürütmelidir.
- Eğitimdeki kapsamın etkin düzeyde olması ve sunulmalıdır.
- Eş zamanlı olarak bir araya gelmeye olanak sağlayan platformlar içeriğin düzenlenmesi ve dağıtılmasını kolaylaştırmalıdır.
- Oluşturulan dataların kullanımında saklanma ve yeniden kullanımında kolaylıklar sağlanmalıdır (29).

Kulkarni (2015)'de BİT'in kullanımında eğitim ve öğretim sürecinde birtakım avantajlar sağladığını belirtmiş ve bu avantajlar için ise:

- Eğitim sürecinde eğitim alan ve veren kişilerin etkileşiminde zaman engelini ortadan kaldırır.
- Eğitim alan öğrencilerin her yerde eğitim alması için teknolojik araçların tedarikinin sağlanmasıdır.
- İşbirliğin geliştirilmesi için BİT'in aracı olarak kullanılması mümkün hale getirilmesidir.
- Eğitimin deniz aşırı seviyesine ulaşmasında imkân sağlanmasıdır.
- Eğitimi uluslararası boyutta alabilme imkânı sağlamasıdır (30).

BİT için eğitim süreci boyunca imkânlar dâhilinde birçok faydaları içerdiği gibi bir takım olumsuzlukları da beraberinde getirmektedir. Buna verilecek en önemli örneklerden bahsedilecek olursa; kırsal kesimdeki alt yapının yetersizliği ve ayrıca nitelikli bir eğitim sürecinin hazırlanmasında zaman ve maliyet açısından olumsuzlukların içerdiği ifade edilmektedir.

Ayrıca olumsuzluklara ek olarak; eğitimcilerin BİT ve teknolojik değişim/gelişimlerine yönelik bilgi ve becerilerin, eğitim verdikleri öğrencilerin gelişimleri için aktarmasında ve değişimlere ayak uydurmada sıkıntı çekmesi ifade edilmektedir. Süreç içinde çok fazla bilgi olması ve doğruluğu tespit edilmemiş bilgilerin de öğrenciler tarafından öğrenilmesi bir başka zorluk olarak düşünölmektedir. Öğretmenlerin bunlara önlem olarak bilgileri düzenlemesi ve en doğru bilgilerin aktarılmasında görev alması beklenmektedir (31). Milli Eğitim Bakanlığı bu teknolojik hızlı gelişmeleri ve eğitim süreci için öğretmenlere konuyla

ilgili yeterliliklerin geliştirilmesi hususunu zorunlu hale getirmiştir (32).

2.3. Uzaktan Eğitim

İnsanoğlunun tesadüfen ateşin yakılması ve kontrolünden sonra toprakla ilgilenmeye başladığından bu yana teknoloji inanılmaz boyutta gelişmeler kat etmiştir. Başlıca ulaşım ve iletişim gibi alanlarda yapılan birçok gelişmeler insanoğlu için temel yaşamsal yapı taşı haline gelmiştir. Bu alanlara yönelik yapılan incelemeler gündelik hayatın kolaylaştırılmasında da etken teşkil etmektedir. Bu sebeple teknolojik gelişmeler eğitim alanına da kaçınılmaz boyutta etki etmiş kullanımı son derece önemli hale gelmiştir (33). Eğitim kurumlarının bu gelişmelere kayıtsız kalıp teknolojik gelişmelere ve kullanımının yayılması soyutlaması düşünülemez (34).

Eğitim-öğretimin devamlılığı ve eğitim faaliyetlerinin nitelikli hale getirilmesinde zaman dilimine ihtiyaç vardır. 21. yüzyılda çalışma hayatındaki büyük değişimlerle birlikte insanların yorgunluğu artmış eğitimciler ve öğrenciler de bundan nasibini almıştır. Bu nedenle öğretmen ve öğrencilerin paylaşım alanlarında istemsizce güçleştiği tespit edilmiştir. Bu durum neticesinde öncesinden farklı olarak farklı eğitim modeline ihtiyaç duyulmuş, bu durumla birlikte öğretmen ve öğrencinin bedenlen aynı ortamda bulunmadığı model oluşturulmuş ve ifade olarak da buna uzaktan eğitim modeli denmektedir (35).

Uşun (2006) uzaktan eğitimi tanımı olarak; birçok farklı materyalle geliştirilen zengin olanakları ile sistematik, farklı zaman ya da mekânda öğretici ve eğiticuyu buluşturan eğitim teknolojisi uygulaması olarak ifade etmektedir (36). Uzaktan eğitim süreç içinde birçok farklı araçlar yoluyla gerçekleşen, öğrenci ve öğretmenin yüz yüze bağlantı kuramadıkları fakat sürecin gelişmesi için de birçok farklı uygulamaların da olduğu bilinmektedir. Eş zamanlı veya farklı zamanlı seçeneklerle uzaktan eğitim uygulamaları iki şekilde karşımıza çıkmaktadır (37). Uzaktan eğitimin öğretici ve öğrenenin eş zamanlı halde faaliyet göstermesine senkron (eş zamanlı) eğitim olarak ifade edilmektedir. Öğrencilerin süreç içinde sürekli aktif olduğu bir eğitim türüdür. Öğrencinin kendine uygun zaman diliminde eğitmen tarafından hazırlanmış konunun içeriğini eş zaman olmayan dilimde (asenkron) izleyerek öğrenme çabası olarak ifade edilmesidir (38).

Eş zamanlı eğitimle beraber öğreticiye öğrenenin aynı süreç içinde soru sorabilmesine, yanlışların düzeltilmesi adına dönütler verilmesi anlamında etkileşim sağlanabileceği şeklinde düşünülebilir. Eş zamanlı olmayan eğitimde ise eğitim-öğretim süresince bireysel farklılıklara yönelik öğrencilerin hızları ve gelişim düzeylerine uygun olarak çalışmalar

sağlama fırsatı yapabildiği gözlenmektedir. Eğitim süreci içinde öğretmen ve öğrenci arasındaki ilişki ve iletişim eş zamanlıya nazaran daha geç gerçekleşmektedir. Asenkron eğitimde öğretmen-öğrenci iletişimi oldukça geç gerçekleşmektedir. Bu durumun dezavantajlardan biri olduğu görülmektedir. Eğitim sürecinde öğretici ve öğrenen ilişkilerinin çift yönlü ve daha kuvvetli olabilmesi için eş zamanlı olmayan eğitim, eş zamanlı eğitimle desteklenerek daha verimli faaliyetler yürütüleceği öngörülmektedir (39).

2.4. Dünyada Uzaktan Eğitim

İlk olarak mektup yoluyla başlanan uzaktan eğitimin temelleri on sekizinci yüzyılda atıldığı bilinmektedir. Uygulamanın 20 Mart 1728 yılında ye İsveç'te yer verildiği yayınlanan Boston gazetesine göre ilanda “Steno Dersleri” verileceği ifade edilmektedir. Yine İsveç'te yayınlanmış ilan içeri olarak mektup vasıtasıyla öğretimin verilmesine yönelik beyan 1833 yılında gerçekleşmiştir (40). Steno metinlerdeki harflerin sade bir biçimde işaretlerle yazıya alma uygulamasıdır. TDK, (2011)' de bu harflere eşdeğer nitelikte işaretlerin olduğuyla ilgili alfabenin olduğunu ifade etmektedir (41). O zaman diliminde gerçekleştiği düşünülen mektupla eğitim faaliyetlerinde; sağlıklı şekilde yürütülüp yürütülmemesine dair kanıt bulunmamakla birlikte gerçekleşen iletişimin çift yönlü olup olmadığına dair netlik bulunmamaktadır (42).

Yükseköğretim düzeyinde dünyada uzaktan eğitime yönelik ilk adım 1840 yılında Isaac Pitman tarafından temelinin atıldığı düşünülmektedir. Pitman uygulama olarak mektuplaşma yoluyla steno öğretmeyi amaçlamış, bu vasıtayla dini konuların kaleme alınmasında Bath Üniversitesinde çalışmalar yapmıştır. Süreç sonunda geri dönütler için öğrencileri notla değerlendirmiştir (42). ABD'deki bu uzaktan eğitimi kendine örnek alan İngilizler 1883 yılında uygulamaya geçip ilk mektupla eğitim üniversitesini kurmuştur. Süreç başlangıcında büyük rağbet gören uygulama zamanla önemini yitirmiş ve zaruret sebebiyle kapanmıştır (43). Mektupla eğitim anlayışı; zamanla popüleritesi artmış yaygınlaşıp uzun zaman diliminde kabul görmüştür (44).

1898'de uzaktan eğitim uygulamalarını desteklemek için İsveçte Hans Hermond öncülüğünde bir lise kurulmuştur. İlk ve orta dereceli okullar için ilk kez Avustralya, 1910 yılında faaliyet yürüten devlet unvanını alıp üniversite düzeyinde aynı yıl içinde eğitim-öğretimi başlatmıştır (46). Uzaktan eğitimi uygulamalarının sıklığı konusunda da Avustralya devleti öne çıkmaktadır (47).

Radyo-televizyon yayıncılığında yaşanan teknolojik gelişmelere paralel olarak uzaktan

eğitim faaliyetlerine büyük bir ivme kazanmasına vesile olmuştur. Radyo yayın sürecinin tarihsel süreci için 2 Kasım 1920 yılında ilk yayını Amerika Birleşik Devletlerinde yapılmış olup her niversitenin kendine has yayınlarına sahip olmasına imkân tanımıştır. 1923 yılında ilk amatörce deneme süreci ardından 1 yıl içinde beş yüzden fazla yayın istasyonu ABD'deki okullar için eğitsel programlar radyo yayınlarına dâhil edilmiştir. Diğer ülkelerin yayın tarihleri incelendiğinde; 1922 yılında İngiltere, Fransa ve Rusya 1923 yılında ise Almanya yayın sürecine başlamıştır (47).

1933 yılında ilk televizyon yayıncılığı aracılığı ile uzaktan eğitime için Lowe State niversitesinde yayın yapılmıştır. 1965-1985 yılları arasında 8 yıllık süreç sonunda Open ve Ulusal Teknoloji niversiteleri uzaktan eğitime yönelik sistematik planlama görevini slenmek için kurulmuştur. Alman ulusunda 1974 yılında uzaktan eğitim faaliyetleri için Fern niversitesi görev almış, uzaktan eğitime yönelik çeşitli eğitim faaliyetleri yürütülmüştür (48).

Dünya genelinde uzaktan eğitime yönelik faaliyetlerin tarihsel gelişimini Kaya (2002)' de şu Şekilde sıralamıştır.

1. Pitman aracılığıyla Steno ğretimi (1940) İngiltere
2. Illions Wesleyan Üniversitesi (1874) ABD
3. Rustinches Uzaktan ğretim Okulu (1884) Almanya
4. Hans Hermond Lisesi (1898) İsveç
5. Qucenland Üniversitesi (1910) Avustralya
6. Mektupla ğretim Okulu (1922) Yeni Zelenda
7. Ankara Üniversitesi (1956) Türkiye
8. (1966) Polonya
9. Ulusal Uzaktan ğretim niversitesi (1972) İspanya (42).

2.5. Türkiye'de Uzaktan Eğitim

Türkiye'de uzaktan eğitimin başlangıcı için çok bir tarihte mutabık kalınmasa dahi Hızal'a (1983)'e göre MEB tarafından 1961 yılında başladığını ifade edilmektedir. MEB tarafından somut anlamda 1966 yılında Mektupla ğretim Müdürlüğü kurulmuştur. Bakanlık onayıyla bu müdürlük 1974 yılında mektupla ğretim merkezi ismini almıştır (42).

Mektupla eğitim merkezi eğitim sürecinde birçok farklı kurslarla öğretimi sunarken aynı zamanda birçok farklı projelerle konu alanlarının genişletip materyaller üretip geliştirmekle görevlendirilmiştir (49). Bir yıllık süre zarfında (1974-1975) öğretim yılından 45.000 sayıda liseden mezun olan öğrenci uzaktan yükseköğrenime geçmek üzere Deneme Yüksek Öğretmen Okuluna kaydolmuştur. Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR) ile 1975'te öğretmenler bu kuruma geçiş yapmıştır (50).

YAYKUR 26.09.1975 tarihinde ve 01/3475 sayılı Bakanlık Onayına dayalı olarak; lise ve dengi okullardan mezun olarak yüksekokula girmek için gerekli koşullara sahip olmayan öğrenciler için toplum tarafından ihtiyaç duyulan alanlara öncelik verilmesi kaydıyla eğitim teknolojisinin tüm gereklilikleri kullanılarak ve kalkınma planında yer alan hedefler doğrultusunda kurulmuştur. Bu kurum aynı zamanda hükümet programında da yer almaktadır (42).

Anadolu Üniversitesi uzaktan eğitim için başrol oynayan yükseköğretim okuludur. Anadolu Üniversitesi 1958 yılında temeli atılmış olup 1982 yılında ise ismini almıştır. Bu üniversitenin kurulması ile birlikte birçok farklı eğitim alanında reformlar gelmiştir. Gündelik hayatta iletişim aracı olarak kullanılan radyo ve televizyon yayınlarının tercihen uzaktan eğitim aracı olarak da kullanıldığı bilinmektedir (51).

Türkiye Radyo Televizyon (TRT) kurumu tarafından 1982 yılında uzaktan eğitimi başlatarak Anadolu Üniversitesinde televizyon kanallarının kullanımı başlandı (52). Açık öğretim fakültesini Anadolu Üniversitesi bünyesinde ve 1983 yılında 2547 sayılı yükseköğretim kanunu ile kurulmuştur (53). Bu fakültenin kurulması ile birlikte uzaktan eğitim faaliyetleri ülke geneline yayılmasına zemin hazırlamıştır.

Toplum tarafından açık öğretime olan talep 1982-1993 yılları arasında gerçekleşmiştir. İnsanların bu yoğun talebine karşın birtakım yeni uygulamalar da beraberinde gelmiştir. Bu yeniliklere başlıca; MEB ve Anadolu Üniversitesinin arasında yaklaşık iki yüz bine yakın lisans ve ön lisans mezunu öğretmen adaylarının mezuniyetine protokol vasıtasıyla imkân tanınmıştır. Geçen süreç içinde ek olarak 2000 yıllarında MEB ile işbirliği gerçekleştirilmiş ve İngilizce ve okul öncesi öğretmenliği programlarının açılmasına zemin hazırlamıştır.

2.6. Uzaktan Eğitimin Avantajları

Eğitim sürecine dair öğrenen ve öğretici için uzaktan eğitimin artıları şu şekilde sıralanmaktadır.

- Eğitimciler yoluyla hazırlanan tekst ve çizelgeler daha etkili biçimde sunulmaktadır.
- Öğrencilerin gelişimine yönelik ödevlendirmelerin kontrol aşaması daha sağlıklı yapılmaktadır.
- Geleneksel eğitim anlayışından farklı bir alternatif sanal ortam oluşturulur.
- Öğretimin sunulmasında birçok farklı materyal deneyimlerinin tecrübe edilmesinde öğretmenler büyük sorumluluk sahibidir.
- Teknolojik gelişmeleri öğrenciler farkında olmadan yakalar ve değişimlere açık hale gelir (54).
- Öğrenciler öğretmen tarafından anlatılan dersleri istedikleri zaman diliminde tekrar izleme ve tekrar etme olanağı bulur (55).
- Öğrenciler kendi gelişim düzeylerine uygun olarak çalışma olanağı bulup ilgi duydukları alanlar hakkında çok daha fazla zaman ayırarak çalışma olanağı sağlar (56).
- Eğitime yönelik oluşturulan maliyet yükünde azalma gerçekleştirilebilir.
- Öğrenene yönelik yaş sınırını ortadan kaldırıp tüm yaş grubunun eğitime imkân sağlamaktadır (57).
- Teknolojinin ilerlemesiyle gündelik hayattaki çalışma düzeni değişmiş; bireylerin hayatlarındaki iş hayatını sekteye uğratmandan yaşam boyu öğrenmesine olanak sağlar (58).

2.7. Uzaktan Eğitimin Dezavantajları

Eğitim sürecine dair öğrenen ve öğretici için uzaktan eğitimin eksileri şu şekilde sıralanmaktadır.

- Uygulamalı dersler açısından öğrenciler için gerekli deneyime sahip olmasını ve verimliliğini azalmaktadır (57).
- Öğreten ve öğrenen arasındaki bağ ayrıca kendi yaş grupları arasındaki bağ ve etkileşim azalmaktadır.
- Teknolojik gelişim/değişime yönelik adaptasyon sürecinde problem yaşayan öğrenciler için ciddi sorun teşkil etmektedir.
- Eğitim süreci içinde teknolojik alt yapılar noksanlığı ile problemler yaşanmaktadır.
- Eğitim sürecinde asgari düzenin sağlanması için disiplin sorunlarının sekteye uğrayabilmektedir (55).

- Eğitim kültürünün gelişiminde öğretmenlerin birbirleri ile bilgi alışverişinde iletişimin zayıflamasına sebep olabilmektedir.

2.8. Uzaktan Eğitim Modelleri Dezavantajları

Çağımızda internet ağları vasıtasıyla yapılan uzaktan eğitim, geçmiş zamanlarda mektup ve basılı birtakım araç gereçlerle gerçekleşmiştir (59). Senkron (eş zamanlı), asenkron(eş zamanlı olmayan) ve karma olmak üzere toplam üç çeşit internet tabanlı teknolojik ekipmanlar bulunmaktadır (60).

2.8.1. Uzaktan Eğitimde Eş Zamanlı ve Eş Zamanlı Olmayan Model

Senkron modelde eğitim süreci içinde farklı zaman veya mekanlar olsa dahi öğrencilerin gelişim düzeyleri göz ardı edilmeden öğrencilerin diledikleri zaman içinde erişim faydalanabileceği eğitim model olarak ifade edilmektedir. Asenkron model ise teknolojik cihazlara olan ihtiyacın fazla olmadığı ve ayrıca öğretmenlerin süreçte rehber konumunda oldukları süreç olarak adlandırılmaktadır (59, 61).

2.8.2. Uzaktan Eğitimde Karma Model

Zamanın aynı ya da farklı zamanlarda kullanıldığı modellerin bir arada kullanıldığı model olarak tanımlanmaktadır. Karma eğitim modeli senkron ve asenkronun modellerinin birbirini bir bütün olarak tamamladığı türdür. Eğitim süresince bahsi geçen modellerin birbirine bir üstünlük kurmadığı öğrenciler için hem eş zamanlı ders görme fırsatı hem de yapılan eğitimlerin tekrarını alabilme fırsatıyla bir bütün halindedir (62).

2.9. Uzaktan Eğitimin Önemi

Geleneksel eğitime bir alternatif bakış açısı getiren uzaktan eğitim; materyal zenginlikleri ile de eğitim ihtiyaçlarına oldukça fazla giderdiği, başlı başına bir model olarak günümüzde karşılaştığımız modeldir. Devlet bütçesine vermiş olduğu fayda, nüfusun artmasıyla eğitimin aksaklıklarına yönelik endişe, öğretmenlerin sayıca yetersiz olması gibi olumsuz etkenler uzaktan eğitime yönelik talebi de artırmıştır. Bu olumsuzluklara ek olarak fırsat eşitliğinde dengesizlik, öğrencilerin kişisel gelişimlerine yönelik ihtiyaçlar ve eğitim-öğretimdeki materyallerin noksanlığı gibi etmenler çözüm aranması gereken başlıklar olarak ifade edilmektedir (1). Uzaktan eğitimin önemi eğitim ortamındaki bina, derslik, öğretmen öğretim araçları ve alt yapı eksiklikleri ve bunlara yönelik külfetlerin artması gibi faktörlerle sistemin önemi bir kez daha anlatılmaktadır (2).

Uzaktan eğitim; öğrenen ve öğreten arasındaki zaman mekan ve maddi açıdan ekonomik

düzeyde ulaştırmayı, bireysel olarak veya toplu halde standardize edilmiş eğitime ulaşmayı, eğitime y6nelik g6ncellenen bilgileri anında erişimini ve paylaşımını artırarak eğitimi daha kaliteli d6zeye eriştirmek, eğitim s6reci içinde kişisel beceri ve başarının uygulamalar aracılığı ile en kısa zamanda gerçekleştirebilmek, s6rekli gelişen/değişen teknoloji çağında adaptasyon sağlamak için bilgi ve birikimi artıyı amaçlamaktadır (3)

Genel manada bahsi geçen bilgilerin ışığında uzaktan eğitimin amaçlarını şu maddeler halinde sıralayabiliriz:

- Bilgiye ulaşım noktasında adaletin sağlanması,
- 6đrenen ve 6đreticinin fiziksel olarak ve konum olarak uzaklıklarını eğitim s6recinde ortadan kaldırması
- Geleneksel eğitim anlayışının oluşturduğu psikolojik baskıyı ortadan kaldırması,
- 6đrencilere olabildiğince hızlı ve kolay ulaşılması,
- 6đrenme s6recinde 6đrenene y6nelik aktif katılımın artırılması ayrıca 6đretene y6nelik etkileşimin artırılması,
- Eğitimde 6đretmenin 6stlendiği rol6 teknolojik materyallerin kullanımında artırarak 6đretim s6recini hızlandırması,
- 6lke ekonomisinde olan 6đretim k6lvetinin d6ř6r6lmesi,
- S6reteki 6đretim materyallerine 6đretmen ve 6đrenci açısından ulaşımının kolaylaştırılması,
- 6đretimde toplumsal olarak daha fazla kişiye ulaşıp fırsat eşitliğinin yaygınlaştırılması amaç edinmektedir.

Son yıllarda yapılan araştırmalar ve çalışmalar uzaktan eğitimi 6nemli 6l6de artırmıştır. Yapılan çalışmalarda detaylı bir şekilde; 6đretmen ve 6đrencilerin eğitime y6nelik tutumları, 6đretim s6recindeki y6ntem ve teknikler ve aktif katılım s6recindeki herkesin algıları ve g6r6şleri t6m y6nleriyle araştırılıp değerlendirilmiştir. Perumalla ve ark. (2011), uzaktan eğitimin gelişimi için derse y6nelik uygulamaları artırmak ve web tasarımı etkinliklerin uyumuna y6nelik çalışma y6r6tm6řt6r (63). ınar ve Torenli (2010) y6r6tm6ř olduğu çalışmada; içerik ve g6rsel olarak uzaktan eğitimi 6đrencilerin beklentilerini karşılamak için yeniden tasarlamayı amaçlamıştır (64). Işık ve ark. (2010) y6ksek lisans 6đrencilerine y6nelik y6r6tm6ř olduğu çalışmasında; 6đrencilerin uzaktan eğitim hakkında tutumlarını incelemiş ve sonuç olarak tutumların olumlu olduğunu tespit etmiştir (65). Karakoyon ve Karak (2009) akademisyenler 6zerine y6r6tt6kleri çalışmada eğitime y6nelik g6r6şleri

gözlenmiştir (66). Song ve ark. (2004) yürüttüğü çalışmada uzaktan öğrenmenin yararı ve zorlu özelliklere ilişkin bilişsel düzeylerini incelemiştir (67). Beyth-Marom ve ark. (2003) öğrenciler üzerinde yürüttüğü çalışmada, geleneksel eğitimden internet destekli uzaktan eğitime geçiş veya seçim aşamasında ilgili faktörler analiz edilmiştir (68).

2.10. Uzaktan Eğitimin Amacı

Tarihin başlangıcından bu yana insanoğlu temel ihtiyaçlarının yanı sıra eğitim ihtiyacında da zaruri sürekli değişim/gelişimlerle güncellemeler yaşamıştır.

Konargöçer yaşamın son bulmasıyla birlikte eğitim faaliyetleri kurumsallaşmaya başlamış, o zamanın gereklilikleriyle ve olanaklarıyla yöntemler çeşitlenmiştir. Başlangıçta (1800)'lü yıllarda posta teşkilatıyla başlayan serüven zamanla radyo, televizyon, PC, ,internet ve akıllı telefonlarla sistemli bir şekilde çağımıza kadar süregelmiştir. Çağımızda uzaktan eğitime dâhil olmak için hemen hemen herkesin iletişim aracı olarak kullandıkları akıllı cep telefonlar vasıtasıyla katılım oldukça kolaylaşmıştır. Mekânsal veya zamansal sınırlamalar olmaksızın toplumun temel eğitiminden yükseköğrenimine ve hatta hayat boyu öğrenmelerle insanların kendine cazip eğitim avantajlarından faydalanmasına olanak tanımaktadır. Çağımızda son derece yaygınlaşıp gelişmesinin altında örgün eğitimdeki olumsuzluklarından kaynaklı olduğu aşikârdır.

Eğitim uygulamaları öğretim sürecindeki tüm öğrencilere fırsat eşitliği sunmanın yanında devletin bütçesine de vermiş olduğu katkı da tespit edilmiş, kabul görmüştür (60).

Ağır ve ark. (2007)' de uzaktan eğitimin amaçlarını şu şekilde özetlemiştir;

- Öğrencilerde öğrenmeyi öğrenebilmesi için; eğitimde gerekli öğretmen ve öğrencilerin zamandan, mekan ve maddi açıdan büyük faydalar sağlamak,
- Eğitimin standart hale getirilmesinde toplu ve bireysel eğitim vermesine olanak sağlamak,
- Kullanılan son teknolojinin ve çağın gelişmelerinin en üst düzeye çıkarmak ayrıca eğitimdeki bilgilerin ulaşılabilirliği ve kullanımı konusunda kolaylıklar sağlamak,
- Hızla gelişen bilişim ve iletişim teknolojileri doğrultusunda; öğrencilerin eğitim-öğretim sürecinde başarılarının artırılması için kısa zaman içinde yüksek teknolojiyle oldukça yoğun ve sürekli bilgi yoğunluğu sağlamaktadır (69).

2.11. Uzaktan Eğitimde Öğretmen ve Öğrenci Rolü

2.11.1. Öğretmen Rolü

Öğretmenler ilk olarak uzaktan eğitimde öğrenmenin öğrenilmesini amaç edinmektedir. Öğrencileri doğru ve zengin materyal kullanarak eğitim için istekli hale getirirler. Bu nedenle öğretmenler geleneksel eğitim modelindeki düz bir konu anlatıcısı rolünden çıkarak öğrencilerin süreçte daha aktif olduğu rehber konumunda rol almaktadır. Geleneksel eğitim düzeyinde öğretmenin davranışları ve giyinişleri konusunda öğrenciler örnek alırken, uzaktan eğitim sürecinde ise örnek alınan bu durumdan çok konunun işleyişi, anlatımı ve öğrencilerle oluşan bağ etkin hale gelmiştir (70).

Çağımızda uzaktan eğitim amacı için farklı yazılımlara sahip akıllı telefonlar aktif olarak kullanılmaktadır. Öğretmenler ise süreçte etkin rol oynamak için; öğrencileri doğru ve güvenilir kaynağa yönlendirme, etkin ve doğru materyal kullanımı gibi etkili ders işlenmesi için kendilerine düşen gelişim alanlarında üzerine düşeni yapmalıdır. Uzaktan eğitimin canlı ders aşamasında öğrencilerin kendilerini rahatlıkla ifade edebileceği zemin hazırlamalı, ders süresini verimli kullanmalı, soru cevap süresi bırakarak öğrenmenin gerçekleşip gerçekleşmemesine dair geri bildirim ve bilgileri ölçme fırsatı verilmeli, süreç içinde çocukların gelişimine yönelik açık uçlu sorularla düşüncelerini sağlamalıdır. Öğretmenler bu bağlamda öğrenmenin etkin hale gelmesi için liderlik vasıflarını ön plana çıkarıp kendi gelişimleri için yeterli bilgiye ve güdülenmeye sahip olmalıdır (70).

Eğitimde ana unsurlardan biri olan öğretmenlerin öğrencilerin daha aktif konuma ulaşmalarında; rehber konumunda bulunarak bilgi ve deneyimlerini öğrencilerle paylaşmaktadır. Uzaktan eğitim sorunları formülleştirme, etkin soru sorup gerekli cevabı arama konusunda öğrencileri süreçte aktif hale getirme ayrıca öğrencilerde sorumluluk bilinci uyandırma sürecini kapsar. Bunu destekler nitelikte uzaktan eğitim uygulamalarında tartışma, soru cevap temalı simülasyona dayalı dersler mevcuttur. Buradaki ana fikir öğrencilerin öğrenme sürecinde aktivasyonunu artırmak, öğrencileri tanımak ve bilgilerin ölçülmesini sağlamaktır. Bunu destekler nitelikte şöyle bir tanım ifade edilmektedir; öğrencilerin dinamik benliğini yüksek seviyeye çıkarmak için teknolojik güç olarak ifade edilmektedir. Yapılandırmacı eğitim anlayışıyla öğrencilerin kendi amaçları doğrultusunda; hedefleri, stratejileri ve kendinin değerlendirmesini sağlayan, eğitimde rollerin geleneksel eğitim anlayışının değiştiği model olarak karşımıza çıkmaktadır (4).

Öğretmenlerin eğitim sürecince sahip olması gereken nitelikler için Temelli ve ark.

(2021)'de öğrencilere motivasyon sağlama, eğitimsel uygulamaların planlanması, süreç sonundaki uygun ölçümler ve teknopedagojik alan bilgisi olarak belirlemiştir. Dünyanın dengesini bozan Covid-19 salgını esnasında eğitim süreci; konu merkezli ders programları, mesleki gelişimdeki noksanlıklar, eğitim programındaki eksiklikler, öğrenci ve veli isteksizlikleri gibi birçok eksikliklerin olduğu gözlenmiştir (71).

Çağımızda yüksek ve nitelikli iletişim aracı olarak; e-posta, telefon, internet, bilgisayar vb. gibi video destekli cihazlarla öğretmenler aracılığıyla iletişim sağlanmaktadır. Öğrencilerin çevrimiçi derslerine yönelik katılma problemi e-öğrenmenin başlıca problemi olarak gözlemlenmiştir. Bu problemin ana kaynağı olarak; teknolojik olarak alt yapı eksikliği ve öğrenim sürecindeki içeriklerin oluşturulmasındaki alan zaman olarak gözlemlenmiştir (72).

Bir takım e-öğrenme programları öğrenciler üzerinde istendik düzeyde sonuçlanmaz, çalışmalarını tamamlayamaz ve pes ederler. E-öğrenmede eğitimin başından beri öğrencilerin dersten pes etme yüzdesi %60'tan fazladır. Bu başarısızlığa etki eden bir sürü etmen bulunmaktadır. Bunlardan birkaçı; derse katıl konusunda herhangi bir yaptırımın bulunmaması vazgeçilmesine büyük oranda zemin hazırlamıştır. Bu durum öğrenci-öğretmen arasındaki bağı azaltmış ve yalnızlık duygusuna doğru sürüklemiştir (72).

Bu alan bahsi geçen öğretmenlerin süreçte sadece öğretici olmadığının kanıtıdır. Böylelikle öğretmenler süreçte sadece öğretmenlik görevinden çok daha fazlasını devam ettirmelidir. Su sayede gelişen/değişen teknolojiye olan adaptasyon sürecinde azalmalar gerçekleşmekte, öğretim için gerekli ve etkili kolaylıkları yerine getirebilecek zemin hazırlayacaktır (73).

2.11.2. Öğrenci Rolü

Eğitim sürecinde öğretmenlerin edinmesi gereken görevlerin yanı sıra öğrencilerden de bir takım görevler alması beklenmektedir. Bunlardan ilki ve en önemlisi öğrenen ve derslerinde başarılı olmasıdır. Öğrencinin başarı çizgisini e-öğrenme ortamında yakalayabilmesi için; araştırmacı, öğrenmeyi öğrenen ve işbirlikçi olması gerekmektedir (37). Bu nitelikli rollere ek olarak; ders içerikleri kapsamında görevlerini zamanında ve istendik düzeyde yerine getirmesi, ortaya çıkan süreç içindeki sorunların tespitinde, başa çıkmasında ve çözümünde aktif rol oynayabilecek rolleri alabilmesi öğrencilerden istenen roller arasında yer almaktadır (70).

2.12. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum

Uzaktan eğitim sürecinin en önemli bileşenlerinden birisi öğretmenlerdir. Dolayısıyla öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik olumlu, olumsuz tutumları da sürecin verimliliği ve devamlılığı üzerinde de etkilidir (74).

Bireylerin davranışlarını ortaya koymalarını etkileyen değişkenlerden bir tanesi de tutumdur. Kuşkusuz hayatımızın her alanında gerçekleştirilen davranışın, devamlı ya da nitelikli olmasını istediğimiz durumlarda, bireylerin olumlu bir tutum sergilemeleri beklenmektedir. Dolayısıyla hedeflenen davranışın istenilen yönde olması için kişilerin tutumlarını belirlemek önemli görülmektedir.

Tutum, herhangi bir nesneye, duruma ya da kişilere karşı gösterilen olumlu ya da olumsuz değerlendirme şeklidir (75, 76). Bir başka tanımında ise tutum, davranışın ön koşulu olarak tarif edilmektedir. Bir davranışa yönelik her türlü açık ya da kapalı olarak sergilenecek tepkisel bir hazırlıktır. Bu bütünsellik çerçevesinde tutum kavramı değerlendirildiğinde, doğrudan gözlenebilir davranışlar olmadığı da söylenebilir (77, 78).

Tutumlar, genellenebilirlik ve gözlemlenebilirlik açısından görüşlerden farklıdır. Kişiler görüşlerinin farkındadırlar ancak tutumlarının farkında olmayabilirler (76). Tutumları doğrudan ölçülemez, ancak davranışların yansımaları, kişinin tutumlarının belirtisidir. Bu anlamda tutumlar ile davranış arasındaki bu ilişkiye dayanarak, tutumlarında davranışları değiştireceği düşüncesi oluşmaktadır. İnsanların tutumları, çok kolay olmamakla birlikte değiştiğinde, istedik yönde davranışlar oluşturma noktasında çözümler sunmaktadır (79). Dolayısıyla belirli bir duruma ya da davranışa yönelik tutumların ölçülmesi ya da belirlenmesinin önemi ortaya çıkmaktadır. Tutumla ilgili birçok tanıma rastlanmaktadır. Tutum'un, ilişkili olduğu algı, görüş, inanç gibi kavramlarla karıştırılmaması gerekmektedir. Tutumlar, belirli bir olaya özgü duyuşsal, bilişsel ve davranışsal yanları olan bütünsel bir yargıdan oluşmaktadır (80).

Öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını etkileyen birçok etken bulunmaktadır. Öğretmenlerin sahip oldukları teknoloji kullanma becerilerlerinden, öğrenme stillerinden, önceki deneyimlerinden etkilenerek oluşan uzaktan eğitime yönelik tutumları, eğitim sürecinin çıktılarını da etkileyeceği düşünülmektedir (81). Uzaktan eğitime yönelik olumsuz bir tutuma sahip olan bir öğretmenin uzaktan eğitim sürecinin verimliliğini de düşüreceği düşünülmektedir (82).

2.13. Spor ve Uzaktan Eğitim

Yeni bir sektör olarak, küresel spor endüstrisinin, yıllık ortalama yüzde 20 büyüme oranıyla yıllık geliri 450 milyar dolara ulaştı. Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya gibi gelişmiş ülkelerde, spor endüstrisinin çıktığı değeri, petrokimya ve otomobil gibi endüstrileri aştı (83).

Araştırmacılar, mevcut uzaktan eğitim yaklaşımlarını araştırarak hala üstesinden gelinmesi gereken bazı problemler olduğunu tespit etmişlerdir. Bu sorunlar çözülemezse, uzaktan eğitim beden eğitiminin hiçbir zaman tam olarak etkili rolünü oynayamayacaktır. Wang (2011) internet tabanlı uzaktan eğitimin mevcut durumu gibi dört açıdan detaylandırmıştır:

- Eğitim konuları: Kolej ve üniversitelerdeki öğrencileri, sporu seven ve sağlığına değer veren sıradan insanları ve araştırmacıları, yöneticileri, beden eğitimi öğretmenlerini, antrenörleri, hakemleri, sosyal spor eğitmenlerini, profesyonel sporcuları ve diğer spor sağlık personellerini içerir.
- Beden eğitimi öğretiminin özellikleri: Beden eğitimi öğretiminin kendine has özellikleri vardır. Teorik öğretim ve teknoloji öğretiminden oluşur. Teorik öğretimin öğretim yöntemi diğer disiplinlerle aynı olduğu için web tabanlı uzaktan eğitimin nasıl kullanılacağını diğer disiplinlerden öğrenmek mümkündür. Bunu yaparak, öğretim hedefleri daha iyi tamamlanabilir. Ancak teknoloji öğretimi oldukça farklıdır. Öğretmenlerin öğrencilerin tekniklerini içselleştirmeleri ve kalıplaştırmaları için sadece göstermeleri değil, düzeltmeleri ve yorumlamaları da gerekir.
- İnternet tabanlı uzaktan beden eğitimi özellikleri: Web tabanlı uzaktan beden eğitimi, geniş kapsama özelliklerine sahiptir. Tüm sosyal sınıflardan insanlara kapsamlı bir şekilde yeni öğrenme fırsatları sunabilir ve özerk öğrenmeye hizmet etmesi ile karakterize edilir. Dahası, web tabanlı uzaktan beden eğitimi, beden eğitimi öğretimini zaman ve mekan boyutlarında öğrenimden ayrı hale getirir ve ardından öğretimi öğrenimle yeniden bütünleştirir, öğretim içeriklerini hızla günceller, kaynakları paylaşır ve öğrencilere branşlarını seçme konusunda daha fazla özgürlük verir. Daha da önemlisi, web tabanlı uzaktan beden eğitimi, beden eğitimi öğretimini görselleştirmeye dönüştürebilir. Video öğretimi, öğrencilerin teknik hareketlerde ustalaşmasına, yanlış hareketleri düzeltmesine ve yanlış hareketlerin nedenlerini açıklamasına yardımcı olabilir. Öğrenenler, video klipleri tekrar tekrar izleyerek ve taklit ederek, öğretim hedeflerini hızlı ve

doğru bir Şekilde kavrayacak ve gerŐekleŐtirenŐek Şekilde kendi öğrenme sreŐlerini tasarlayabilirler.

- İnternet tabanlı uzaktan beden eğitimindeki sorunlar: Uzaktan eğitim, eğitimin popülaritesi üzerindeki yer ve zaman kısıtlamasını ortadan kaldırır. Nihai olarak, yeni ğretim hedefi, modern ortamda yaygın eğitimin geliŐtirilmesidir. Ađ tarafından karakterize edilen modern uzaktan eğitim, kapalı geleneksel ğretim modunu optimize etmektir. KŐk lŐekte sınıf öğretimini gerŐekleŐtirmek geleneksel beden eğitimi öğretiminin çok zamanını alır. Zaman ve mekan kısıtlaması ile yüksek tkretim ve düşük verimlilik modu olan bu mod, uzaktan eğitim ile deđiŐtirilecektir. Beden eğitimi öğretiminin benzersiz özellikleri nedeniyle, öğretmenler ve öğrenciler arasında sürekli iletişim gereklidir. Bu iletişim sadece szli dille değil beden diliyle de gerŐekleŐir. Öğretmenler, web tabanlı öğretimde tamamlanamayan bir jest ve vücut teması kullanarak öğrencilere büyük yardım sunabilirler. Ancak bilim ve teknolojinin ilerlemesi ile bu sorunlar adım adım zlebilmektedir (84).

Web tabanlı uzaktan eğitimin mevcut durumunun analizine dayanarak, uzaktan eğitimin tam anlamıyla uygulanabilmesi iÇin bazı iyileŐtirmeler yapılmalıdır (83).

3.MATERYAL VE YÖNTEM

3.1.Araştırma Modeli

Araştırma betimsel nitelikte olup, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları incelenmiştir.

Bu çalışmada “tarama modeli” düşünülerek araştırmanın modeli oluşturulmuştur. Tarama modelleri, geçmişte veya şu anda var olan bir durumu olduğu şekilde tanımlamayı amaçlayan araştırma modelidir. Araştırmanın konusu olan olay, kişi ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi aktarılmaya çalışılır. Bu koşulları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme amacı yoktur (85).

3.2.Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evreni, T.C Milli Eğitim Bakanlığı okullarda faal olarak görev alan beden eğitimi öğretmenlerinden oluşmaktadır. Örneklemi ise 2022-2023 yılları arasında faal olarak Gaziantep ilinde görev alan randomizasyon yöntemiyle ve gönüllülük esasıyla 251’i erkek 104’ü kadın olmak üzere toplam 355 beden eğitimi öğretmeninden oluşmaktadır.

3.3.Verilerin Toplanması ve Kullanılan Araçlar

Verilerin elde edilmesi Google Formlar aracılığı ile gerçekleşmiştir. Araştırmada 2 farklı veri toplama aracı kullanılmıştır.

3.3.1. Tanılayıcı Bilgi Formu

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin demografik özelliklerin tespiti için araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgiler Formu” kullanılmıştır. Bu form; cinsiyet, kıdem yılı, medeni durum, eğitim düzeyi, görev yapılan okul bölgesi, günlük internet kullanım süresi, okul türü ve pandemi öncesi uzaktan eğitime yönelik deneyimin olup olmamasını belirlemek amacıyla belirlenen sorularından oluşmaktadır.

3.3.2.Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği

Öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla Ağır vd. (2008) tarafından geliştirilen “Öğretmenlerin Uzaktan Eğitime Karşı Olan Tutumları Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek iki faktör, 21 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki “Uzaktan Eğitimin Avantajları” faktörünü on dört madde, “Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları” faktörünü ise yedi madde oluşturmaktadır. Ölçeğe verilen cevaplar “Hiç katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum” ve “Kesinlikle katılıyorum” şeklindedir. Ölçekteki maddelerin

14'ü olumlu, 7'si olumsuz özellik göstermektedir. "Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları" faktörünü de oluşturan ve olumsuz özellik gösteren 11., 12., 13., 14., 15., 17. ve 19. maddeler ters olarak puanlanmaktadır. Ölçekten alınacak yüksek puanlar öğretmenlerin uzaktan eğitime karşı olan tutumlarının yüksek düzeyde olduğunu, düşük puanlar ise bu tutumun düşük düzeyde olduğunu göstermektedir. Ağır vd. (2008) tarafından yapılan çalışmada ölçeğin Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri .814, Barlett Testi sonuçları anlamlı bulunmuştur. Cronbach Alfa güvenirlik katsayısının ise .835 olduğu tespit edilmiştir. Bu tez çalışmasında ise "Öğretmenlerin Uzaktan Eğitime Karşı Olan Tutumları" ölçeğinin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı birinci faktör için .895, ikinci faktör için .741, toplam ölçek için ise .890 olarak tespit edilmiştir (86).

3.4.Verilerin Analizi

IBM SPSS Statistic 25 programıyla veri analizi yapılmıştır. Katılımcıların demografik (cinsiyet, yaş, kıdem, medeni durum, eğitim düzeyi, görev yapılan okul bölgesi, günlük internet kullanım süresi, okul türü ve pandemi öncesi uzaktan eğitime yönelik deneyim) değişkenleri için yüzde ve frekans değerleri alınmıştır.

Tablo 3.1'de görüldüğü ölçeklerin genel ve alt boyutlarına yönelik (çarpıklık-basıklık) testi sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Byrne (2010), çarpıklık ve basıklık değerlerinin +3 ile -3 aralığında olması durumunda dağılımın normal olduğu şeklinde yorumlanabileceğini belirtmiştir (87). Verilerde parametrik testler kullanılarak ikili grup karşılaştırmalarında t testi, ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında ANOVA testi uygulanmış ve gruplar arası farklılığın tespiti için Post Hoc Tukey çoklu karşılaştırma testi uygulanmıştır. Tüm analiz sonuçlarında $p < 0.05$ değer temel alınmıştır.

Tablo 3.1. Normallik testi

Ölçek	Skewness	Kurtosis
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları	-1.213	1.185
Uzaktan Eğitimin Avantajları	.571	.863
Uzaktan Eğitim Genel Tutum	-.737	2.578

4.BULGULAR

Tablo 4.1. Sosyo-demografik özelliklerine ilişkin frekans dağılımı

	Demografik Değişkenler	Frekans	Yüzde(%)
Cinsiyet	Erkek	251	70.7
	Kadın	104	29.3
	Toplam	355	100
Medeni Durum	Evli	234	65.9
	Bekâr	121	34.1
	Toplam	355	100
Kıdem Yılı	1-5 Yıl	97	27.3
	6-10 Yıl	67	18.9
	11-15 Yıl	71	20
	16-20 Yıl	52	14.6
	21 ve Üzeri	68	19.2
	Toplam	355	100
Eğitim Düzeyi	Lisans	309	87
	Lisansüstü	46	13
	Toplam	355	100
Görev yapılan Okul Bölgesi	İlçe Merkezi	283	79.7
	Kırsal	72	20.3
	Toplam	355	100
Günlük İnternet Kullanım Süresi	0-1 Saat	28	7.9
	1-3 Saat	149	42
	3-5 Saat	108	30.4
	5 Saat ve Üzeri	70	19.7
	Toplam	355	100
Pandemi Öncesi Uzaktan Eğitime Yönelik Tecrübe	Evet	82	23.1
	Hayır	273	76.9
	Toplam	355	100
Okul Türü	Ortaokul	197	55.5
	Lise	158	44.5
	Toplam	355	100

Tablo 4.1’de demografik değerler incelendiğinde araştırmaya %70.7’sini 251 kişi ile erkek, %29.3’ünü 104 ile kadın ve toplamda 355 beden eğitimi öğretmeni oluşmaktadır. Medeni durum değişkenine göre %29.3’ ünün 121 kişi ile bekar, %65.9’unun 234 kişi ile evli öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir. Öğrenim durumuna göre katılımcıların %87’sinin 309 kişi ile lisans, %13’ ünün 46 kişi ile lisansüstü mezunu olduğu belirtmişlerdir. Kıdem yılına göre; %27.3’ü 97 kişi ile 1-5 yıl, %18.9’u 67 kişi ile 6-10 yıl, %20’si 71 kişi ile 11-15 yıl, %14.6’sı 52 kişi ile 16-20 yıl ve %19.2’si 20 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip oldukları tespit edilmiştir. Görev yapılan okul bölgesine göre öğretmenlerin 283 kişi ile %79.7’si ilçe merkezinde, 72 kişi ile %20.3’ü kırsal bölgede görev yapmaktadır. Öğretmenlerin görev yaptığı okul türü açısından %55.5’i 197 kişi ile ortaöğretimde görev alırken %44.5’i 158 kişi ile lisede görev yaptığı tespit edilmiştir. Katılımcıların 82 kişi ile %23.1’i pandemi öncesi uzaktan eğitime yönelik tecrübeye sahip olduklarını, %76.9’unun

da 273 kişi ile aksi yönde durum belirtmişlerdir. Öğretmenlerin gündelik internet kullanım süresi bakımından en az 28 kişi ile %7.9'unun 0-1 saat, en fazla ise 149 kişi ile %42'si 1-3 saat arasında kullandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 4.2. Uzaktan eğitime yönelik tutumların cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

Ölçeğin Genel ve Alt Boyutları	Cinsiyet	N	\bar{x}	ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları	Erkek	251	27.43	5.96	2.554	353	.011*
	Kadın	104	25.68	5.64			
Uzaktan Eğitimin Avantajları	Erkek	251	37.17	9.31	-1.476	353	.179
	Kadın	104	38.89	11.59			
Uzaktan Eğitim Genel Tutum	Erkek	251	64.60	7.00	.023	353	.984
	Kadın	104	64.58	9.63			

* $p < 0.05$

Tablo 4.2. incelendiğinde katılımcıların cinsiyet değişkenine göre uzaktan eğitime yönelik genel tutumu ve uzaktan eğitimin avantajları alt boyutunda farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p > 0.05$). Uzaktan eğitime yönelik genel ortalama değerler incelendiğinde ($\bar{x} = 64.60$) değer ile erkeklerin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Uzaktan eğitim ölçeğinin “uzaktan eğitimin sınırlılıkları” alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Aritmetik değerler incelendiğinde; ($\bar{x} = 25.68$) ortalama değer ile kadınlar, ($\bar{x} = 27.43$) ortalama değer ile erkeklerden daha düşük ortalama değere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.3. Uzaktan eğitime yönelik tutumların medeni duruma göre t-testi sonuçları

Ölçeğin Genel ve Alt Boyutları	Medeni Durum	N	\bar{x}	ss	t	sd	p
Uzaktan eğitimin sınırlılıkları	Evli	234	27.25	5.78	1.462	353	.145
	Bekar	121	26.28	6.14			
Uzaktan eğitimin avantajları	Evli	234	36.88	9.81	-2.089	353	.037*
	Bekar	121	39.21	10.35			
Uzaktan Eğitim Genel Tutum	Evli	234	64.12	7.51	-1.564	353	.119
	Bekar	121	65.50	8.43			

* $p < 0.05$

Katılımcıların medeni durum değişkenine göre uzaktan eğitime yönelik genel tutumları ve uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutunda farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p > 0.05$). Uzaktan eğitime yönelik genel ortalama değerler incelendiğinde; ($\bar{x} = 65.50$) ortalama ile bekar öğretmenlerin daha yüksek değere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Medeni durum değişkenine göre uzaktan eğitim ölçeğinin “uzaktan eğitimin avantajları” alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Aritmetik değerler incelendiğinde;

(\bar{x} =39.21) ortalama değer ile bekar üretmenler, (\bar{x} =36.88) ortalama değer ile evli retmenlerden daha yüksek ortalama değere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.4. Uzaktan eğitime yönelik tutumların eğitim düzeyine göre t-testi sonuçları

Ölçeğin Genel ve Alt Boyutları	Eğitim Düzeyi	N	\bar{x}	ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları	Lisans	309	27.03	5.96	.915	353	.361
	Lisansüstü	46	26.17	5.60			
Uzaktan Eğitimin Avantajları	Lisans	309	37.47	10.21	-.976	353	.330
	Lisansüstü	46	39.02	8.84			
Uzaktan Eğitim Genel Tutum	Lisans	309	64.50	8.18	-.559	353	.577
	Lisansüstü	46	65.20	5.18			

retmenlerin eğitim düzeyine göre uzaktan eğitime yönelik genel tutumları ve alt boyutlarında farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Uzaktan eğitime yönelik genel ortalama değerler incelendiğinde; (\bar{x} =65.20) ortalama ile lisansüstü derecesine sahip retmenlerin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.5. Uzaktan eğitime yönelik tutumların görev yapılan okul bölgesine göre t-testi sonuçları

Ölçeğin Genel ve Alt Boyutları	Okul Bölgesi	N	\bar{x}	ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları	İlçe Merkezi	283	26.69	6.00	-1.473	353	.142
	Kırsal	72	27.83	5.50			
Uzaktan Eğitimin Avantajları	İlçe Merkezi	283	38.08	10.03	1.533	353	.126
	Kırsal	72	36.06	10.01			
Uzaktan Eğitim Genel Tutum	İlçe Merkezi	283	64.77	7.91	.850	353	.396
	Kırsal	72	63.89	7.62			

Tablo 4.5'te retmenlerin eğitim bölgesi değişkenine göre uzaktan eğitime yönelik genel tutumları ve alt boyutlarında farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Uzaktan eğitime yönelik genel ortalama değerler incelendiğinde; (\bar{x} =64.77) ortalama ile ile merkezinde görev alan retmenlerin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.6. Uzaktan eğitime yönelik tutumların görev yapılan okul türüne göre t-testi sonuçları

Ölçeğin Genel ve Alt Boyutları	Okul Türü	N	\bar{x}	ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları	Ortaokul	197	27.10	5.67	.633	353	.527
	Lise	158	26.70	6.21			
Uzaktan Eğitimin Avantajları	Ortaokul	197	37.67	9.25	-.007	353	.995
	Lise	158	37.68	10.99			
Uzaktan Eğitim Genel Tutum	Ortaokul	197	64.77	7.56	.468	353	.642
	Lise	158	64.37	8.22			

Öğretmenlerin görev yaptığı okul türü değişkenine göre uzaktan eğitime yönelik genel tutumları ve alt boyutlarında farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Uzaktan eğitime yönelik genel ortalama değerler incelendiğinde; ($\bar{x}=64.77$) ortalama ile ortaokul bünyesinde çalışan öğretmenlerin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.7. Uzaktan eğitime yönelik tutumların pandemi öncesi uzaktan eğitim deneyimine göre t-testi sonuçları

Ölçeğin Genel ve Alt Boyutları	Pandemi Öncesi Deneyim	N	\bar{x}	ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları	Evet	82	25.15	7.14	-2.700	353	.008**
	Hayır	273	27.45	5.40			
Uzaktan Eğitimin Avantajları	Evet	82	40.20	11.48	2.358	353	.020*
	Hayır	273	36.92	9.47			
Uzaktan Eğitim Genel Tutum	Evet	82	65.34	9.34	.986	353	.325
	Hayır	273	64.37	7.35			

* $p<0.05$, ** $p<0.01$

Katılımcıların pandemi öncesi deneyimlerine göre uzaktan eğitime yönelik genel tutumlarında farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Uzaktan eğitime yönelik genel ortalama değerler incelendiğinde; ($\bar{x}=65.34$) ortalama ile pandemi öncesi deneyime sahip öğretmenlerin deneyime sahip olmayan öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu tespit edilmiştir.

Pandemi öncesi deneyime göre “uzaktan eğitimin sınırlılıkları” ve “uzaktan eğitimin avantajları” alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutundaki aritmetik ortalama değerleri incelendiğinde; pandemi öncesinde uzaktan eğitim deneyimine sahip olmayan grubun ($\bar{x}=27.45$) daha yüksek ortalama değerine sahip olduğu tespit edilmiştir. Uzaktan eğitimin avantajları alt boyutundaki aritmetik ortalama değerleri incelendiğinde; pandemi öncesinde uzaktan eğitim deneyimine sahip olan grubun ($\bar{x}=40.20$) daha yüksek ortalama değerine sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.8. Uzaktan eğitime yönelik tutumların kıdem yılına göre ANOVA sonuçları

Ölçeğin Genel ve Alt Boyutları	Kıdem Yılı	N	\bar{x}	ss	F	p	Anlamlılık
Uzaktan eğitimin sınırlılıkları	1-5 Yıl (1)	97	26.05	5.81	2.801	.026*	5>2
	6-10 Yıl (2)	67	25.75	6.54			
	11-15 Yıl (3)	71	27.75	5.74			
	16-20 Yıl (4)	52	26.85	6.84			
	21 ve Üzeri (5)	68	28.50	4.31			
	Toplam	355	26.92	5.91			
Uzaktan eğitimin avantajları	1-5 Yıl (1)	97	39.21	10.53	2.486	.043*	2>5
	6-10 Yıl (2)	67	39.40	10.99			
	11-15 Yıl (3)	71	37.20	9.13			
	16-20 Yıl (4)	52	36.79	9.80			
	21 ve Üzeri (5)	68	34.96	8.97			
	Toplam	355	37.67	10.05			
Uzaktan Eğitim Genel Tutum	1-5 Yıl (1)	97	65.26	9.22	.842	.499	
	6-10 Yıl (2)	67	65.15	6.88			
	11-15 Yıl (3)	71	64.94	5.96			
	16-20 Yıl (4)	52	63.63	8.82			
	21 ve Üzeri (5)	68	63.46	7.61			
	Toplam	355	64.59	7.85			

* $p<0.05$

Katılımcıların kıdem yılı değişkenine göre uzaktan eğitimin genel boyutunda farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Uzaktan eğitime yönelik genel ortalama değerler incelendiğinde; en yüksek ($\bar{x}=65.26$) değer ile 1-5 yıl arası kıdem tespit edilirken ($\bar{x}=63.46$) değer ile 21 ve üzeri kıdeme sahip grubun en düşük ortalama değere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin kıdem yılı değişkenine göre uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutu puanları arasında farklılık anlamlı bulunmuştur ($p=.043<0.05$). Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere yapılan Post-Hoc Tukey Çoklu Karşılaştırma Testi sonucunda; 21 ve üzeri yıl deneyimine sahip ($\bar{x}=28.50$) grupla 6-10 yıl deneyime sahip ($\bar{x}=25.75$) grup arasında farklılık anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutunda 21 ve üzeri deneyime sahip öğretmen grubun en yüksek ortalama değere sahip olduğu gözlenmiştir.

Öğretmenlerin kıdem yılı değişkenine göre uzaktan eğitimin avantajları alt boyutu puanları arasında farklılık anlamlı bulunmuştur ($p=.026<0.05$). Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere yapılan Post-Hoc Tukey Çoklu Karşılaştırma Testi sonucunda; 6-10 yıl deneyimine sahip ($\bar{x}=39.40$) grupla 21 ve üzeri yıl deneyime sahip ($\bar{x}=34.96$) grup arasında farklılık anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Uzaktan eğitimin avantajları alt boyutunda 6-10 yıl deneyime sahip öğretmen grubun en yüksek ortalama değere sahip olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.9. Uzaktan eğitime yönelik tutumların günlük internet kullanım süresine göre ANOVA sonuçları

Ölçeğin Genel ve Alt Boyutları	Günlük İnternet Kullanım Süresi	N	\bar{x}	ss	F	p
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları	0-1 Saat	28	27.64	6.06	2.059	.105
	1-3 Saat	149	27.50	5.37		
	3-5 Saat	108	26.88	5.77		
	5 Saat ve Üzeri	70	25.46	6.96		
	Toplam	355	26.92	5.91		
Uzaktan Eğitimin Avantajları	0-1 Saat	28	36.29	11.31	.949	.417
	1-3 Saat	149	36.92	9.76		
	3-5 Saat	108	38.80	9.51		
	5 Saat ve Üzeri	70	38.10	10.90		
	Toplam	355	37.67	10.05		
Uzaktan Eğitim Genel Tutum	0-1 Saat	28	63.93	12.47	1.185	.315
	1-3 Saat	149	64.42	6.86		
	3-5 Saat	108	65.68	7.80		
	5 Saat ve Üzeri	70	63.56	7.55		
	Toplam	355	64.59	7.85		

Tablo 4.9.'da katılımcıların gündelik internet kullanım süresine göre uzaktan eğitimin genel boyutunda ve alt boyutlarında farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Uzaktan eğitime yönelik genel ortalama değerler incelendiğinde; en yüksek ($\bar{x}=65.68$) ortalama ile 3-5 saat arası internet kullanan öğretmenler tespit edilir iken, en düşük ($\bar{x}=63.56$) değer ile 5 saat ve üzeri internet kullanan öğretmenler olduğu tespit edilmiştir.

5.TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları incelenmiştir. Bu bölümde araştırmanın bulgularına göre sonuçlarına yer verilmiştir.

Katılımcıların cinsiyet değişkeni açısından uzaktan eğitime yönelik genel tutumları ve uzaktan eğitimin avantajları alt boyutunda farklılık anlamlı bulunmamıştır. Öğretmenlerde cinsiyet açısından uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Aritmetik değerler incelendiğinde; (\bar{x} =25.68) ortalama değer ile kadınlar, (\bar{x} =27.43) ortalama değer ile erkeklerden daha düşük ortalama değere sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın oluşmasında erkeklerin yüksek düzeyde spora katılımıyla doğru orantılı olarak ders anlatımından gösteri yönteminin tercihi ve bu yöntemin online eğitim için büyük zorluklar yaşatmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Fejgin (88) tarafından Amerika’da 3783 lise öğrencisinin spora katılımı üzerinde yapılan bir araştırmada, erkeklerin % 60 kadınların ise % 47 oranında sportif faaliyetlere katıldığı tespit edilmiştir. Benzer bir çalışma Bağır ve Geri (89) Moskova Meslek Okulu’nda okuyan 200 öğrenci üzerinde yürüttüğü çalışmasında erkeklerin fiziksel aktiviteye katılma oranı % 51 iken, bu oran kadınlarda % 32 olarak tespit etmişlerdir. Ünlü ve Aydos (90)’de Beden eğitimi öğretmenleri üzerine yürüttüğü çalışmasında eğitim sürecinde en çok tercih ettiği öğretim yöntemlerinden birinin de gösterim yöntemi olduğu sonucuna ulaşmıştır. İlgili alan yazını çalışmamıza paralellik göstermektedir.

Katılımcıların medeni durum değişkenine göre uzaktan eğitime yönelik genel tutumları ve uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutunda farklılık anlamlı bulunmamıştır. Medeni durum değişkenine göre uzaktan eğitim ölçeğinin “uzaktan eğitimin avantajları” alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Aritmetik değerler incelendiğinde; (\bar{x} =39.21) ortalama değer ile bekâr öğretmenler, (\bar{x} =36.88) ortalama değer ile evli öğretmenlerden daha yüksek ortalama değere sahip olduğu tespit edilmiştir. Young (91) ve Griffiths (92) genel olarak internetin bağımlılığı için yoksun kalındığında aşırı sinirlilik hali ve saldırganlık olması ve kişinin iş, sosyal ve ailevi hayatının giderek bozulması olarak tanımlamaktadır. Çalışmamızda evli öğretmenlerin ailelerine yönelik internet bağımlılığı hakkında endişeleri, uzaktan eğitimin faydalarını edinmesinde engel teşkil ettiği düşünülebilir.

Öğretmenlerin eğitim düzeyine göre uzaktan eğitime yönelik genel tutumları ve alt boyutlarında farklılık anlamlı bulunmamıştır. Uzaktan eğitime yönelik genel ortalama değerler incelendiğinde; (\bar{x} =65.20) ortalama ile lisansüstü derecesine sahip öğretmenlerin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu tespit edilmiştir. Salmon (93) ve Yurdakul (94)

derslerin uzaktan eğitimle verilmesi hakkındaki görüşlerini “çağın gerektirdiği” bir zorunluluk olarak ifade etmektedir. Özellikle ülkemizde lisansüstü eğitim programlarında; yüksek lisans ve doktora öğrencileri, bu eğitimlerini çoğu zaman farklı şehirlere giderek tamamlamaya çalışmaktadır. Bu öğrencilerin yaşam dönemleri ve yoğunlukları düşünüldüğünde farklı iller arasında mekik dokuyarak lisansüstü eğitim yapmanın zorlukları ve fedakârlıkları tartışılmaz seviyededir. Çalışmamızdaki beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının yüksek çıkması literatürü destekler niteliktedir.

Öğretmenlerin eğitim bölgesi değişkenine göre uzaktan eğitime yönelik genel tutumları ve alt boyutlarında farklılık anlamlı bulunmamıştır. Uzaktan eğitime yönelik genel ortalama değerler incelendiğinde; (\bar{x} =63.89) ortalama ile kırsal kesimde görev alan öğretmenlerin daha düşük ortalamaya sahip olduğu tespit edilmiştir. Kırsal bölgede görev yapan öğretmenlerin tutumlarının az olmasında; uzaktan eğitimde kullanılması zorunlu araç gereçlere olan erişimden kaynaklandığı düşünülebilir. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler ile az gelişmiş ülkelerde (95) özellikle kırsal alanlarda ve sosyoekonomik açıdan dezavantajlı kesimde yoğun olarak devam ettiği varsayılmaktadır. Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı verilerine göre öğrencilerin evde ve okulda bilgisayara ve internete erişim gibi dijital kullanımları açısından eşitsizlikler bulunmaktadır (96). Bu eşitsizlik, sosyoekonomik ve mekânsal geçmişle ilişkilidir. Sosyoekonomik olarak daha az gelişmiş Meksika, Kolombiya, Gürcistan, Kazakistan gibi ülkeler dâhil olmak üzere OECD (97) araştırmasına göre Türkiye’deki öğrencilerin %30’undan fazlası eğitim, ödev ve sınav amaçlı kullanım için bilgisayara erişememektedir. Söz konusu literatür çalışmamıza paralellik göstermektedir.

Öğretmenlerin görev yaptığı okul türü değişkenine göre uzaktan eğitime yönelik genel tutumları ve alt boyutlarında farklılık anlamlı bulunmamıştır. Bu farklılaşmaya engel olarak bilgisayarlaşan yaşamda eğitimin her bir kademesinde, devletimizin fırsat eşitliğine verdiği önemden kaynaklandığı düşünülebilir. Erdoğan (98)’ de hızla bilgisayarlaşan yaşamda, bilgisayar kullanımını kaçınılmaz bir durum olarak ortaya çıktığını; aynı şekilde, bilgisayar aşinalığının zorunluluğu eğitim sistemini de etkilediğini; bu nedenle, okullar, bilgisayar konusunda, bireyleri en azından temel bir aşinalık düzeyine sahip olacak şekilde yetiştirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Eğitime erişim başta olmak üzere, eğitim kalitesinin yükseltilmesi, bölgeler ve okul türleri arasındaki başarı düzeyi farklılıklarının azaltılması temel bir ihtiyaç olarak önemini korumaktadır (99, 100). Bu kapsamda, zorunlu eğitim süresinin artarak devam edebilmesinin yanında okullaşma oranları, fiziki kapasitenin

arttırılması, teknolojik alt yapının güçlendirilmesi gibi değişkenler (101, 102) bağlamında öğrenme ortamlarının niteliğinin eşitlik ilkesine uygun geliştirilerek eğitimde fırsat eşitliğinin (EFE'nin) mümkün olduğunca sağlanması gerekmektedir. İlgili alan yazını çalışmamıza paralellik göstermektedir.

Katılımcıların pandemi öncesi deneyimleri açısından uzaktan eğitime yönelik genel tutumlarında farklılık anlamlı bulunmamıştır. Pandemi öncesi deneyime göre “uzaktan eğitimin sınırlılıkları” ve “uzaktan eğitimin avantajları” alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutundaki aritmetik ortalama değerleri incelendiğinde; pandemi öncesinde uzaktan eğitim deneyimine sahip olmayan grubun ($\bar{x}=27.45$) daha yüksek ortalama değerine sahip olduğu tespit edilmiştir. Uzaktan eğitimin avantajları alt boyutundaki aritmetik ortalama değerleri incelendiğinde; pandemi öncesinde uzaktan eğitim deneyimine sahip olan grubun ($\bar{x}=40.20$) daha yüksek ortalama değerine sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar pandemi öncesi tecrübeye sahip beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları için; edinmiş oldukları deneyimlerle avantajların sınırlılıklardan daha fazla olduğu şeklinde görüşlere sahip olduğu yorumlanabilir. Bu deneyimlere sahip öğretmenlerin geçirdikleri zaman dilimindeki olumsuzluklara yönelik edinmiş olduğu çözüm yolları, süreçteki gelişmelerin takibi gibi durumlarla öğretimde daha donanımlı hale geldikleri ve bu sayede daha güzel sunu ve ders içerikleri hazırladıkları düşünülebilir.

Katılımcıların kıdem yılı değişkenine göre uzaktan eğitimin genel boyutunda farklılık anlamlı bulunmamıştır. Öğretmenlerin kıdem yılı değişkenine göre uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutu puanları arasında farklılık anlamlı bulunmuştur. 21 ve üzeri yıl deneyimine sahip ($\bar{x}=28.50$) grupla 6-10 yıl deneyime sahip ($\bar{x}=25.75$) grup arasında farklılık anlamlı bulunmuştur. Uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutunda 21 ve üzeri deneyime sahip öğretmen grubun en yüksek ortalama değere sahip olduğu gözlenmiştir. Öğretmenlerin kıdem yılı değişkenine göre uzaktan eğitimin avantajları alt boyutu puanları arasında farklılık anlamlı bulunmuştur. 6-10 yıl deneyimine sahip ($\bar{x}=39.40$) grupla 21 ve üzeri yıl deneyime sahip ($\bar{x}=34.96$) grup arasında farklılık anlamlı bulunmuştur. Uzaktan eğitimin avantajları alt boyutunda 6-10 yıl deneyime sahip öğretmen grubun en yüksek ortalama değere sahip olduğu gözlenmiştir. Araştırmamız neticesinde uzaktan eğitimin avantajları için kıdem yılının hemen göreve başlamış genç ve dinamik öğretmen grubunu temsil ettiği söylenebilirken; 21 ve üzeri kıdem yılına sahip öğretmen grubunun da tam tersi ifade edilebilir. Güneş ve Buluç (103) sınıf öğretmenleri üzerinde yürüttükleri çalışmada,

Kara (104) ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler üzerinde yürüttükleri çalışmasında, Karaman ve Kurfalı (105) sınıf öğretmenleri üzerinde yürüttükleri çalışmasında, Özerbaş ve Güneş (106) sınıf öğretmenleri üzerine yürüttüğü çalışmasında, Uyandıran (107) sınıf öğretmenleri üzerinde yürüttüğü çalışmasında sonuçlar araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Mesleğe yeni başlayan ve az kıdeme sahip öğretmenlerin daha kıdemli öğretmenlere göre teknolojiye karşı daha ilgili ve yatkın olmaları, teknoloji ile etkileşimlerinin daha çok olması bilişim teknolojileri kullanım düzeylerini arttırdığı ifade edilebilir.

Katılımcıların gündelik internet kullanım süresine göre uzaktan eğitimin genel boyutunda ve alt boyutlarında farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Dijital eğitimin gerçeğe dönüşmesi için öğretmen eğitimlerinin de çağdaştırılması gerekmektedir. Dijital eğitim, ilgili bilgileri kursiyerlere ve öğrencilere iletmek için dijital medyayı kullanabilen iyi eğitilmiş öğretmenler gerektirir (108). Bahsi geçen dijital eğitimin gerekliliklerin yerine getirilmesi adına eğitimciler, oluşturdukları sosyal mecralarda deneyimleri eksikleri ve çözüm yolları gibi birçok faktörü meslektaşlarına aktararak öğretmenler içinde farklılaşmanın engellendiği düşünülebilir.

Çevrimiçi öğretim her ne kadar eleştirilse de kalıcıdır. Yüz yüze öğretim beden eğitimi eğitiminin temel dayanağı olmaya devam edecek olsa da, çevrimiçi dersler bir öğretmenin cephaneliğinde giderek daha önemli ve güçlü bir araç haline gelmesi kuvvetle muhtemeldir. Bu bağlamda uzaktan eğitim için öneriler aşağıda belirtilmiştir.

- Öğrencilere doğrudan baktığımız izlenimini verebilmek için bilgisayar ekranından çok kameraya bakmak gerekir. Psikomotor gelişim düzeylerin artırılmasını amaçlayan beden eğitimi dersinde ihtiyacınız olan tüm materyalleri elinizin altında bulundurmak ve kamerada canlı yayına geçmeden önce sınıf sunumunu birkaç kez prova etmek büyük avantajlar sağlayacaktır.
- Öğrencilerin ders içeriğiyle uğraşmalarını ve uygulamalarını sağlamak için ders konferanslarını, sohbet odalarını, çalışma gruplarını ve ekip projelerini kullanılabilir. Ders içeriğinin öğrencileriniz için güncel ve dersle alakalı hale getirmeye özellikle dikkat edilmedi. Dersinin sıkıcı tarafını en aza indirmek adına; tanıtım videoları 2 ila 4 dakika arasında olmalı ve ardından hemen bir uygulama alıştırmaları yapılmalı, tartışma, videolar ve konuk konuşmacılarla çeşitli sunum yöntemleri kullanılmasının fayda

sağlaması muhtemeldir.

- Bu alan yazısına ek olarak beden eğitimi öğretmenlerinin mesleğindeki öğrenme ve teknoloji kaynaklarına aşina olmalıdır. Web siteleri, bloglar, podcastler ve sosyal medya gibi önemli internet kaynaklarının bir listesini oluşturmak, yeni bilgileri kurslarınızda aktif olarak kullanımında büyük kolaylıklar sağlayacaktır.
- Öğretim yöntemlerini zengin tutmak (tanıtım dersleri, ilginç web siteleri, bir sohbet forumunda birkaç anahtar soruyla tartışmayı teşvik etmek, bir performansı veya beceri hareketini analiz etmek için ekipler halinde çalışmak, bir uzmanla görüşme, sınavlar, videolar, grup etkinlikleri gibi) birçok farklı öğretim yaklaşımları süreci daha ilgi çekici hale getirmesi muhtemeldir.

KAYNAKLAR

- 1- Webster J, ve Hackley P. Teaching effectiveness in technology-mediated distance learning. *Academy of Management Journal*. 1997; 40(6): 1282 – 1309.
- 2- Özbay Ö. Dünya’da ve Türkiye’de uzaktan eğitimin güncel durumu. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*. 2015;4: 377-394.
- 3- Casarotti M, Filliponi L, Pieti L, Sartori R. Educational interaction in distance learning: Analysis of one-way video and two-way audio system. *PsychNology Journal*, 2002;1(1): 28 – 38
- 4- İşman A, Dabaj F, Altınay Z, ve Altınay, F. Öğrencilerin uzaktan eğitim algılarının değerlendirilmesi. *Türk Çevrimiçi Eğitim Teknolojileri Dergisi*. 2004;3(3), 55-61.
- 5- MEF. (2020). *Beden Eğitimi ve Sporun Tanımı, Amaçları*. [İnternet]. 22 Mart 2021. Erişim adresi: <https://www.mef.k12.tr/assets/downloads/lise/dersler/lise-beden-genelbilgiler.pdf>.
- 6- Erkal M. *Sosyolojik Açından Spor, Formül Matbaası, İstanbul, 1982*.
- 7- İnal AN. *Beden eğitimi ve spor bilimi*. Nobel Yayın Dağıtım 2003.
- 8- Uçak NÖ. Bilgi: Çok yüzlü bir kavram. *Türk Kütüphaneciliği*.2010;24(4), 705-722.
- 9- Özkan HH. Bilgi toplumu eğitim programları. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 2009;2(10), 113-132.
- 10- Numanoğlu G. Bilgi toplumu ve yeni kimlikler I., bilgi toplumu ve eğitime yansımalar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 1999;32(32), 331-339.
- 11- Aydın B. Bilgi toplumu oluşumunda bireylerin yetiştirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi. Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2003;14(14), 183-190.
- 12- Topaloğlu S. Bilgi teknolojisi sınıflarının kullanımına yönelik öğretmen tutumları: Adapazarı örneği. [Yüksek lisans tezi]. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü;2008.
- 13- Hubackova S, ve Ruzickova M. Yaşam boyu eğitimde BİT. *Procedia-Sosyal ve davranış bilimleri*. 2015;1(186) , 522-525.
- 14- Bölükoğlu Hİ. Bilgi Çağında Eğitim Fakültelerinde Resim İş Eğitiminin Genel Bir Değerlendirmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2002;22(3). 247-259.
- 15- Avcı Ü, Kurtoğlu M, ve Seferoğlu SS. Türkiyede planlı kalkınma ve teknoloji politikaları. XII. Akademik Bilişim Konferansı; 03.02.2010; Muğla Üniversitesi, Muğla.
- 16- Polat C, ve Odabaş H. Bilgi toplumunda yaşam boyu öğrenmenin anahtarı: bilgi okuryazarlığı. *Küreselleşme, Demokratikleşme ve Türkiye Uluslararası Sempozyumu*; 15.03.2008; Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- 17- Gürkan G, Özgün BB, ve Kahraman S. Öğretmen adaylarının bilgi kavramına ilişkin metaforik algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 2017;4(8), 1-18.

- 18- Trilling B, Hood P. Learning, technology, and education reform in the knowledge age or "we're wired, webbed, and windowed, now what?". Educational Technology. 1999;39(3), 5-18. Retrieved July 24, 2021, from <http://www.jstor.org/stable/44428527>.
- 19- Demirel M. Yaşam boyu öğrenme ve teknoloji. 9. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı; 26.05.2009, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- 20- Korkut E, ve Akkoyunlu B. Yabancı dil öğretmen adaylarının bilgi ve bilgisayar okuryazarlık öz-yeterlikleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2008;34(34).
- 21- Alaca E, ve Yılmaz B. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ve bilgi toplumuna dönüşüm: Türkiye'de durum. Türk Kütüphaneciliği Dergisi 2016;30(3), 507-523.
- 22- Aydoğmuş M, ve Karadağ Y. Öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) yeterlikleri: Ondokuz mayıs üniversitesi örneği. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2020;16(3), 686-705.
- 23- Eryılmaz S. Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliliklerinin belirlenmesi: gazi üniversitesi, turizm fakültesi örneği. Electronic Journal of Social Sciences. 2018;17(65), 37-49.
- 24- Fu J. (2013). Complexity of ICT in education: A critical literature review and its implications. International Journal of education and Development using ICT. 2013;9(1), 112-125.
- 25- Moursund DG. Introduction to information and communication technology in education. American journal of educational research.2005; 2(12). 1257-1259. Retrieved May 10, 2021, from <http://darkwing.uoregon.edu/~moursund/dave/Free>.
- 26- Mohite SH. An effectual utilization of ict gears in teaching learning process in educational and training centers. Alochna Chakra Journal. 2020;9(5).
- 27- Zafari NMK. Education in 21st Century. Retrieved April 22, 2021, from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3399790.
- 28- Kalkınma Bakanlığı [KB] Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018). T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Yükseköğretim Özel İhtisas Komisyonu Raporu. [İnternet] 2023. [Erişim tarihi 10 Ocak 2023]. Erişim adresi: <http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Kalknma%20Planlar/Attachments/12/Onuncu%20Kalk%C4%B1nma%20Plan%C4%B1.pdf> adresinden erişilmiştir.
- 29- Rose A, Kadvekar S. ICT (information and communication technologies) adoption model for educational institutions. Journal of Commerce and Management Thought. 2015;6(3), 558-570.
- 30- Kulkarni UK. Role of ICT in enhancing the quality of higher education in india. Angadi, GR. (Ed), Information and communication technology in education, 2015;p.59-66
- 31- Chitale CM, Thakar SS. Use of ICT in school education. In G.R. Angadi (Ed.). Information and communication technology in education, 2015; p.8-18. New Delhi: A.P.H. Publishing Corporation

- 32- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] Tedp Temel Eğitime Destek Projesi “Öğretmen Eğitimi Bileşeni”: Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri. Ankara: Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü. [İnternet] 2006 [Erişim tarihi 7 Nisan 2023]. Erişim adresi: https://dosyayukleme.ahievran.edu.tr/dosyalar/Saglik_Bilimleri_Enstitusu_Lisansustu_Tez_Yazim_Klavuzu.pdf
- 33- Bacanak A, Karamustafaoğlu O, ve Köse S. Yeni bir bakış: teknoloji okuryazarlığı. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2003;14(14), 191-196.
- 34- Akkoyunlu B. Bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımı ve öğretmenlerin rolü. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 1995;11(11), 105-119.
- 35- Al U, Madran O. Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: sahip olması gereken özellikler ve standartlar. Bilgi Dünyası. 2004;5(2), 259-271.
- 36- Uşun S. Uzaktan eğitim. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım; 2006.
- 37- Işık AH, Karacı A, Özkaraca O, ve Biroğul S. Web tabanlı eş zamanlı (senkron) uzaktan eğitim sistemlerinin karşılaştırmalı analizi. XII. Akademik Bilişim Konferansı; 17.02.2010; Muğla Üniversitesi, Muğla.
- 38- Duran N, Önal A, ve Kurtuluş C. E-öğrenme ve kurumsal eğitimde yeni yaklaşım öğrenim yönetim sistemleri, IV Bilgi Teknolojileri Kongresi; 20.02.2006; Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- 39- Yorgancı S. Web tabanlı uzaktan eğitim yönteminin öğrencilerin matematik başarılarına etkileri. Kastamonu Eğitim Dergisi. 2015;23(3), 1401-1420.
- 40- Çoban S. Uzaktan ve teknoloji destekli eğitimin gelişimi. XVI. Türkiye’de İnternet Konferansı; 21.03.2023; Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- 41- Türk Dil Kurumu. Türkçe sözlük. Ankara: TDK; 2011.
- 42- Kaya Z. Uzaktan eğitim. Ankara: Pegem A Yayınları; 2002.
- 43- Nizam F. Eğitim-öğretimde kitle iletişim araçlarının kullanım olanakları ve avantajları. 6. Akademik Bilişim Konferansı; 27.02.2023 Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- 44- Begimbetova K. Uzaktan eğitimde öğretim elemanı ve öğrencilerin memnuniyet düzeyi [Yüksek lisans tezi]. Ankara: Gazi üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, 2015.
- 45- Abazoğlu U, ve Umurhan H. Uzaktan eğitim ve öğretim üyelerini uzaktan eğitime teşvik eden faktörler. Journal of Research in Education and Teaching. 2015;4(4), 353-363.
- 46- Hızal A. Uzaktan öğretim süreçleri ve yazılı gereçler. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Yayınları; 1983.
- 47- Çoban S. Uzaktan ve teknoloji destekli eğitimin gelişimi. XVI. Türkiye’de İnternet Konferansı; 17.12.2013; Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- 48- Gökmen L, Gülnar M, Peker Ş, Uluyol Ç, ve Şahin S. Avrupa ülkelerinde uzaktan eğitim programları üzerine bir inceleme. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi. 2015;19(3), 11-32.

- 49- Özdil İ. Uzaktan eğitim uygulamasının Türkiye'deki durumu. Yetişkinlerin Uzaktan Eğitimi Konferansı;22.02.1983; Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- 50- Cabı E, ve Ersoy H. Yükseköğretimde uzaktan eğitim uygulamalarının incelenmesi: Türkiye örneği. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi. 2017;7(3), 419-429.
- 51- Şalvarlılar D. Uzaktan eğitim uygulamalarında ses sistemleri tasarım ve kurulumu [Yüksek lisans tezi].İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, 2019.
- 52- Geray C. Distance education in Turkey. International Journal of Educational Policies. 2007;1(1), 33-62.
- 53- Zırhhoğlu Ç. Türkiye genelinde ve bölgeler arasında bilgisayar kullanımı ve uzaktan eğitim ile ilgili istatistiksel analiz [Yüksek lisans tezi]. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 2006.
- 54- Verma A. Modern education technology in distance education programs. Dwivedi KG, (Eds.), Distance education and ıct Kerala: Tridev; 2017; p.63-88.
- 55- Oliveira MMS, Penedo AST, Pereira VS. Distance education: advantages and disadvantages of the point of wiew of education and society. Dialogia, 2018; 29, 139-152.
- 56- Cowan J. The advantages and disadvantages of distance education. Howard, R., & McGrath, I. (Ed.), Distance educaiton for language teachers Great Brain: Cromwell Press; 1995 (p. 14-20).
- 57- Ağır A. Bilgi yönetimleri sistemleri ve eğitimde bilgi yönetimi sistemi uygulaması [Doktora tezi]. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2005.
- 58- Vlasenko L, ve Bozhok N. Advantages and disadvantages of distance learning. 2014;6(1), 20-25.
- 59- Yıldız E. Çevrimiçi ortamlarda uzaktan eğitim öğrencilerin topluluk hissi, akademik başarı ve katılımları arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi]. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 2016.
- 60- İşman A. Uzaktan Eğitim. (4.Baskı). Ankara: Pegem. 2011
- 61- Enfiyeci T. Çevrimiçi ortamlarda lisansüstü uzaktan eğitim öğrencilerinin topluluk hissi, motivasyon, akademik başarısı arasındaki ilişki Ahmet Yesevi Üniversitesi örneği [Yüksek lisans tezi]. Ankara: Gazi Üniversitesi, 2019.
- 62- Ergezen A. Özel gereksinimli bireylerin eğitiminde uzaktan eğitim uygulamalarının özel eğitim öğretmenlerinin görüşlerine göre incelenmesi [Yüksek lisans tezi]. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, 2022.
- 63- Perumalla C, Mak J, Kee N, Maththews S. Integrating web applications to provide an effective distance online learning environment for students, Computer Science, 2011;3: 770 – 784.
- 64- Cinar M, Torenli N. Redesign online courses with students' expectations: a case study with a new infrastructure, Social and Behavioural Science, 2010; 9: 2013 – 2016

- 65- Işık AH, Karacı A, Özkaraca O, ve Biroğul S. Web tabanlı eş zamanlı (senkron) uzaktan eğitim sistemlerinin karşılaştırmalı analizi. XII. Akademik Bilişim Konferansı; 12.02.2010; Muğla Üniversitesi, Muğla.
- 66- Karakoyun F, Karak MT. The opinions of academicians regarding distance learning: a sample of Dicle University, Social and Behavioural Science. 2009;1: 1172 – 1176.
- 67- Song L, Singleton ES, Hill JR. Koh MH. Improving online learning: Student perception of useful and challenging characteristics, Internet and Higher Education. 2004;7: 59 – 70
- 68- Beyth-Marom R, Chajut E, Roccas S, Sagiv L. Internet-assisted versus traditional distance learning environments: factors affecting students' preferences, Computers & Education. 2003; 41: 65 – 76.
- 69- Ağır F, Gür H, Okçu A. Uzaktan eğitime karşı tutum ölçeği geliştirmesine yönelik geçerlik ve güvenilirlik çalışması. New World Sciences Academy. 2007; 3(2): 128-139.
- 70- Gülbahar Y, Güven I. A Survey on ICT usage and the perceptions of social studies teachers in Turkey. Educational Technology & Society. 2008; 11(3): 37-51.
- 71- Temelli D, Yılmaz O, Şahin K. Covid-19 pandemisinde eğitim uygulamalarında öğretmen rollerinin incelenmesi: Fenomenolojik Bir Çalışma : Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi. 2021;11(2): 20-28.
- 72- UPIS. Uzaktan eğitimin temel kavramları. [İnternet] 2023 [Erişim tarihi:01 Nisan 2023].Erişim adresi: <https://unvi.edu.ba/en/study-programmes/distance-learning/basic-concepts-of-distance-learning/>
- 73- Ülkü S. İlkokullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları [Yüksek lisans tezi]. Bolu: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2018.
- 74- Yenilmez K, Turgut M, ve Balbağ MZ. Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2017;19(2), 91-107.
- 75- Robbins S. Örgütsel Davranışın Temelleri (Çev: Sevgi Ayşe Öztürk) Eskişehir ETAM Basım Yayın;1994
- 76- Üstüner M. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. 2006;45(45), 109-127.
- 77- Ünal Cavit. Genel Tutumların veya Değerlerin Psikolojisi Üzerine Bir Araştırma. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları No: 301. Eğitim Psikolojisi Dizisi: 1. Ankara Üniversitesi Basımevi. Ankara, 1981.
- 78- Deniz L. Bilgisayar tutum ölçeği (BTÖ-M)'nin geçerlik, güvenilirlik, norm çalışması ve örnek bir uygulama. [Doktora tezi]. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 1994.
- 79- Özmenteş G. Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. İlköğretim Online. 2006;5(1), 23-29

- 80- Çapri B, ve Çelikkaleli Ö. Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet program ve fakültelerine göre incelenmesi. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2008;9(15), 33-53.
- 81- İpekli N. Öğretmenlerin Covid-19 pandemisi öncesi ve sonrasındaki uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi Sakarya ili örneği. [Yüksek lisans tezi]. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2022.
- 82- Organ Ulus, S. Ortaokul matematik öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi algıları ile uzaktan eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. [Yüksek lisans tezi]. İstanbul: Maltepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2022.
- 83- Yuan S, Wang C, Zhao Y. On the Development of Web-based DistancePhysical Education. In SHS Web of Conferences 19.02.2015; p. 205-285). EDP Sciences.
- 84- Wang YD. Teaching web development at a distance. In Proceedings of the 2011 conference on Information technology education; 17.01.2011; p. 91-96.
- 85- Karasar N. Araştırmalarda Rapor Hazırlama. Ankara: Nobel Yayınevi; 2009.
- 86- Ağır F, Gür H, ve Okçu A. Uzaktan eğitime karşı tutum ölçeği geliştirmesine yönelik geçerlik ve güvenilirlik çalışması. E-Journal of New World Sciences Academy. 2008;3(2), 128-139.
- 87- Byrne BM. Structural Equation Modeling with AMOS. New York: Routledge 2010.
- 88- Fejgin N. Participation in high school competitive sports: a subversion of scholl mission or contribution to academic goals?. in: contemporary issues in sociology of sport (Ed.: A Yiannakis, MJ Melnick). Human Kinetics. Champaign, IL 2001.
- 89- Bağır S, Geri S. Moskova meslek okulundaki öğrencilerin serbest zaman periyodunda fiziksel aktivitelere olan ilgileri. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 01.03.2006; Muğla.
- 90- Ünlü H, Aydos L. İlköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 2007;1(1),40-51.
- 91- Young KS. Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. Cyberpsychol Behav. 1996;3:237-244.
- 92- Griffiths MD. Technological addictions. Clinical Psychology Forum 1995;76:14- 19.
- 93- Salmon G. E-tivities: The key to active online learning. London: Kogan Page; 2002.
- 94- Yurdakul B. Uzaktan eğitim. Demirel Ö. (ed.) Eğitimde Yeni Yönelimler içinde Ankara: PegemAkademi; 2015; s.271-288.
- 95- Conrads J, Rasmussen M, Winters N, Geniet A, Langer L, Digital Education Policies in Europe and Beyond: Key Design Principles for More Effective Policies, EUR 29000 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017, ISBN 978-92-79-77246-7, doi:10.2760/462941, JRC109311.
- 96- PISA. Home educational rerources.[İnternet] 2020 [Erişim tarihi 15 Mart 2020]. Erişim adresi: <https://nces.ed.gov/surveys/international/ide/>

- 97- OECD. A framework to guide an education response to the COVID-19 pandemic of 2020. [İnternet] 2020 [Erişim tarihi 12 Nisan 2020]. Erişim adresi: https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=126_126988-t63lxosohs&title=A-framework-to-guide-an-education-response-to-the-Covid-19-Pandemic-of-2020
- 98- Erdoğan İ. Eğitimde değişim yönetimi. Ankara: Pegem Yayıncılık; 2002.
- 99- Hutmacher W. Introduction. In Hutmacher, W., Cochrane, D., Bottani, N. (Eds.), Pursuit of equity in education using international indicators to compare equity policies .US: Kluwer Academic. 2001; p. 1-22
- 100- Wiseman AW. The impact of international achievement studies on national education policymaking. Washington: Emerald Group; 2010.
- 101- Devlet Planlama Teşkilatı [DPT]. Eğitimde Fırsat Eşişsizliği: Türkiye Örneği. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Planlama Teşkilatı ve Dünya Bankası Refah ve Sosyal Politika Analitik Çalışma Programı.[İnternet] 2010 [Erişim Tarihi 15 Temmuz 2010]. Erişim adresi: <http://abdigm.meb.gov.tr/projeler/ois/egitim/006.pdf>
- 102- Kalkınma Bakanlığı [KB]. Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018). T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Yükseköğretim Özel İhtisas Komisyonu Raporu. [İnternet] Erişim Tarihi 17 Eylül 2010]. Erişim adresi: <http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Kalknma%20Planlar/Attachments/12/Onuncu%20Kalk%C4%B1nma%20Plan%C4%B1.pdf>
- 103- Güneş AM, ve Buluç B. Sınıf öğretmenlerinin teknoloji kullanımları ve öz yeterlik inançları arasındaki ilişki. TÜBAV Bilim Dergisi. 2017;10(1), 94-113.
- 104- Kara S. İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliklerinin belirlenmesi İstanbul örneği [Yüksek lisans tezi]. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi, 2011.
- 105- Karaman MK, ve Kurfalı H. Sınıf öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini öğretim amaçlı kullanım düzeyleri. Kuramsal Eğitimbilim Dergisi. 2008;1(2).
- 106- Özerbaş MA ve Güneş AM. Sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma sürecinde eğitim teknolojilerini kullanmaya yönelik görüşleri. Kastamonu Eğitim Dergisi. 2015;23(4), 1775-1788
- 107- Uyduran M. Sınıf öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanım düzeylerinin farklı değişkenler açasından incelenmesi [Yüksek lisans tezi]. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi, 2018.
- 108- Beckmann K. The importance of digital education. [İnternet] 2018 [Erişim Tarihi 23 Kasım 2018]. Erişim adresi: https://www.merckgroup.com/en/the-future-transformation/digital_education.html,

EKLER

EK-1. ETİK KURUL İZİN BELGESİ

KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURUL DEĞERLENDİRME VE
KARAR FORMU

Değerlendirme Talebinde Bulunan Kişi/Kurum	Mustafa ÇATAR		
Değerlendirme Başvuru Tarihi	01.02.2023		
Değerlendirilmesi Talep Edilen Eserin/Araştırmanın Adı	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi		
Değerlendirilmesi Talep Edilen Araştırma/Ölçek/Anket/Görüşme Formu			
Değerlendirmeyi Yapan Etik Kurul	KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULU		
Değerlendirme Toplantı Bilgileri	Yeri	Tarihi	Saati
	İİBF Toplantı Salonu	02.02.2023	11:30
Karar No	Karar Tarihi	02.02.2023	
	Karar No	2023/01/41	
Karar Sonucu	(X) Kabul	(X) Oybirliği	
	() Ret	() Oy Çokluğu	

Etik Kurulumuz, yukarıda başvuru bilgileri yer alan eser/araştırma için toplanarak bilimsel araştırmalar ve yayın etiği açısından değerlendirme yapmış ve aşağıda gerekçesi açıklanan karar(lar)ı almıştır:

Karar ve Gerekçesi

Mustafa ÇATAR'a ait "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi" başlıklı araştırmanın, bilimsel araştırmalar etiği açısından yapılan değerlendirme sonucunda kabulüne ancak YÖK Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi 4. Maddesinin 2/g fıkrasına göre araştırma verilerinin yayımlanabilmesi için araştırma yapılan kurumdan resmi izin alınması sorumluluğunun araştırmacıya ait olduğuna **oy birliğiyle karar verildi.**

Etik Kurul Başkanı
Prof. Dr. Nur ÇETİN

EK-2. ÖLÇEK KULLANIM İZİNİ

EK-3. ARAŞTIRMA İZİN

TALEBİ

T.C.
GAZİANTEP VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-34659092-605.01-74206169
Konu : Araştırma İzin Talebi
(Mustafa ÇATAR)

11.04.2023

DAĞITIM YERLERİNE

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı Sporda Psikososyal Alanlar Tezli Yüksek Lisans Programı 201223004 numaralı öğrencisi Mustafa ÇATAR'ın "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi" konulu Anket Uygulama İsteği kapsamında, Müdürlüğümüze bağlı bulunan okullarda görev yapan Beden Eğitimi öğretmenlerine yönelik Anket Uygulama İsteği, ekli yazıda belirtilmektedir.

Bu kapsamda bahsi geçen Anket Uygulama İsteğiyle ilgili Valilik Makamının 06.04.2023 tarihli ve 73897226 sayılı oluru yazımız ekinde gönderilmiş olup konunun ilçenizde bulunan ilgili okul müdürlüklerine duyurulması ve veli onama formunun imzalı bir nüshasının okul müdürlüklerinde muhafaza edilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Mehmet Metin KILIÇPARLAR
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdür V.

EK:
Yazı ve ekleri
DAĞITIM:
Gereği:
9 İlçe MEM

Bilgi:
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Rektörlüğüne

Adres : Pancarlı Mahallesi 58007 Nolu Sokak No:8
Şehitkamil/Gaziantep
Telefon No : 0 (342) 280 27 82
E-Posta: gaziantepmem@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Müd.Yrd.M.Ahî TIRYAKIOĞLU Şe.EE.YILDIZIM
Unvan : Memur
İnternet Adresi: gaziantep.meb.gov.tr Faks:342802847

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. İnternet üzerinden belge doğrulama adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys> 7419-8586-3011-6758-3365

EK 4. ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

T.C.

GAZİANTEP VALİLİĞİ

İl Millî Eğitim Müdürlüğü

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
İl MEM Evrak Sayısı	71736479
Adı-Soyadı	Mustafa ÇATAR
Kurum / Üniversite	Kırşehir Üniversitesi
Araştırma Yapılacak İl(ler)	Gaziantep
Araştırma Yapılacak Eğitim Kurumu ve Kademesi	Gaziantep İl Millî Eğitime Bağlı Tüm Ortaokul ve Liselerdeki Beden Eğitimi Öğretmenleri
Araştırmanın konusu	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi
Üniversite / Kurum onayı	Var
Araştırma/proje/ödev/tez önerisi	Var
AY-SE Başvuru Formu	Var
Başvuru Taahhütnamesi	Var
Araştırma Yapılması Planlanan Okul Listesi	Var
Veri Toplama Araçları	1- Görüşme Soruları
Veri Toplama Araçları Kullanım İzni	Var
Etik Kurul Onayı	Var
Veli İzin Formu	Var
Görüş istenen Birim/Birimler	-
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
Bu araştırma izin isteği komisyonumuzca Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından 21.01.2020 tarihinde yayımlanan 2020/2sayılı "Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri" konulu genelge kapsamında değerlendirilmiştir. Bilimsel çalışma kapsamında bu veri toplama araçlarının Gaziantep İl Millî Eğitime Bağlı Tüm Ortaokul ve Liselerdeki Beden Eğitimi Öğretmenleri üzerinde okul idaresinin gözetiminde, gönüllülük esasına göre, eğitim öğretim sürecini aksatmadan uygulanması uygun görülmüştür.	
Gaziantep İl Millî Eğitime Bağlı Tüm Ortaokullardaki Öğretmenler Araştırmacı yapılan araştırmanın iki örneğini, çalışma tamamlandıktan sonra en geç iki hafta içerisinde Müdürlüğümüze CD'ye kayıtlı olarak vermeyi taahhüt eder.	
Komisyon kararı	Oybirliği ile İzin Verilmiştir.

EK-5. UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ

Aşağıda uzaktan eğitime yönelik tutum ifadeleri bulunmaktadır. Bu ifadelere katılma derecenizi belirtiniz	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Uzaktan eğitim, yüz yüze eğitimden daha etkilidir.					
2. Uzaktan eğitim ile öğrenme, yüz yüze eğitimle öğrenmeye göre daha zevklidir.					
3. Uzaktan eğitim uygulamalarından nitelikli sonuçlar elde edilir.					
4. Uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme sonucunun hemen alınması öğrenci motivasyonu artırır.					
5. Uzaktan eğitim, istenildiği kadar tekrar edebilme esnekliği sağlar.					
6. Uzaktan eğitimde zaman ve mekân kısıtlaması olmaması eğitimin sürekliliğini sağlar.					
7. Uzaktan eğitim ile fırsat eşitliği sağlanır.					
8. Uzaktan eğitim işitsel, görsel tasarımlar ve teknoloji yoluyla etkili öğrenmeyi sağlar.					
9. Uzaktan eğitimde bilgi birikimlerinin internet ortamında paylaşılması sebebiyle bilgiye erişim hızlıdır.					
10. Uzaktan eğitimle bireylerin başarı süreçleri daha kolay takip edilir.					
11. Uzaktan eğitim hiç ilgimi çekmiyor.					
12. Eğitimin en iyi şekilde gerçekleşmesi için yüz yüze etkileşim gereklidir.					
13. Uzaktan eğitimle öğrenme anti-sosyaldir.					
14. Yüz yüze eğitim, uzaktan eğitimden daha yararlıdır.					
15. Uzaktan eğitimde, eğitim ortamının kontrolü sağlıklı bir şekilde yapılamaz.					
16. Uzaktan eğitim, örgün eğitim uygulamalarında ortaya çıkan birçok problemin çözümünde etkilidir.					
17. Uzaktan eğitim, ülkemizde sağlıklı bir şekilde uygulanamaz.					
18. Uzaktan eğitimle herkes kendi düzeyinde eğitim alabilir.					
19. Uzaktan eğitim uygulamalarının sonuçları etkili değildir.					
20. Uzaktan eğitim öz değerlendirme becerilerini geliştirir.					
21. Uzaktan eğitim büyük bir güce sahiptir.					

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı	Mustafa ÇATAR
-------------------	---------------

Lisans

Üniversite	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Fakülte	Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu
Bölümü	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Mezuniyet Yılı	2016

Mesleki Deneyim

Beden Eğitimi Öğretmenliği Meb GAZİANTEP - 2016- ...

Makale ve Bildiriler

1. "Effective Tips For Online Education To Physical Education Teachers" at 5. International Congress on Multidisciplinary Social Sciences – 21-22 Mayıs 2023 Ankara